اخ وطنه

نصیر احمد احمدی
ترتیب وهاب

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱)

د خرې هيلۍ په وزر کې څرېکه شوه. وزر يې ورپاوه، پورته پاتې کېدا يې له اختياره ووته، لاندې پر شنو لوخو ورغله. چرپ! د ډنډ اوبه باد شوې، هيلۍ لوخو ته ور وښويېده، ځان يې غلی کړ.

په سترګو يې زور را ووست. نه خلاصېدې، په اوبو کې نږدې چړپا راغله، يو چا تېزه ساه وهله، د هيلۍ زړه پورته غورځېده.

پر مخ يې توده سا ولګېده، سترګې يې په زحمت رڼې کړې، زړه يې خولې ته راغی. د سپي تور وربوز و.

د انسان لاس ور وغځېد، هيلۍ نارې کړې، سړي له جېبه تېره چاقو را وايست، يو نری غږ راغی:

- شيرين اغا! مه يې حلالوه، ډېره نه ده زخمي، ساتم يې.

سړي په خوشکه وويل:

-د سپي زويه په دې عقل، سارايي هيلۍ نو اموخته کېږي؟

(۲)

کړپا راغله. پيشو ميو کړل. و يې ويل:

-کوکوګله ده. که يې بيا دلته، په کادانه کې وليدم، مړه به مې کي.

چرګې نارې کړې:

- کوټ، کوټ ، کټات.

پيشو وويل:

-کوکو ګلې ته دومره چاپلوسي مه کوه! څه دې کړي؟ دوه خيرن چرګوړي په دومره نارو نه ارزي. پوره څوارلس تازه هګۍ دې ورستې کړې.

د بوټونو غږ د کادانې له وره سره ودرېد. پيشو پورته پروړې (بوسو) ته وخته. ځان يې غلی کړ. د غوړيو له زنګ وهلو ټيمانو جوړه دروازه مازې چوله شوه. درب، خړه هيلۍ پر خړه ځمکه ولوېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازه بېرته پورې شوه.

سېرلي ناره کړه.

-بس، مورې خو ماړه شوو، يوازې همدا خيرنه پاتې وه.

پيشو له پورته را ټوپ کړل، تر هيلی راوګرځېده، ورو يې وويل:

-سېرليه! بد نيتي مه کوه. تر تا لوڅ کوني خو اوس هم ښه ده.

سېرلي منډه ور واخيسته، پيشو پورته پروړې ته ور ټوپ کړل.

چرګې وويل:

-پيشو، ټکی حيا نه لرې، کوچنيان به څه درنه زده کړي.

پيښو ور غرې کړل:

-په دوو مردار خورو چرګوړو دومره مه نازېږه! ويده دي.

بېرته را کښېنسته شوه. تر هيلی را وګرځېده، ويې ويل:

-وزر دې ډېر درد کوي؟

چرګې ور ناره کړه:

-وه کم عقلې! مات وزر نو بې درده وي!؟

پيشو، هيلی ته نوره هم ور نږدې شوه. هيلی په راوتلو رډو سترګو ورته کتل.

پيشو وويل:

-رحمدله، خدای دې دا غټې سپږمې ورکې که، دا ښکلی بشر نو د ويشتلو وا؟

سره ژبه يې د هيلی پر مات وزر تېره کړه. له ژبې يې ټک وايست، بېرته د پروړې سر ته وخته.

سېرلي وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-چاپلوسي دې بې څه نه وه.

پيشو ور غږ کړل:

-ته چا نه يې غږولی، کرار کېنه، د وزر وينه مې ور پاکه کړه. ښه شوه. زخم به يې ژر جوړ شي.

د چرګې د ټټر له ګڼو، تخته بڼکو د چرګوړو چونګا راغله. چرګې وويل:

-پيشو! ستا په مردارو ناړو کې به څه وي!؟ سم وواېه چې وينې ته پېريانو ونيولې.

پيشو پرېوته، لکۍ يې تر خېټې راوګرځوله، اوږد اررېمی يې وايست، پزه يې کش کړه، وې ويل:

-سېرلیه ټيزنه، کم خوره. هوا دې بدله کړه.

سېرلی غلی پروت و.

پيشو وويل:

-په دنيا کې مې د دوو کسانو له بويه بد راځي، يو د سېرلي، بل د رحمدل، اوف! ورک يې که، سا به دې در بنده کي.

له پروړې را کښته شوه. تر هيلی را وګرځېده، ودرېده، د هيلۍ پر مات وزر يې سره ژبه تېره کړه.

د چرګې ناره راغله:

-هيلی! ولې دې وانې ورته وتلې دي، اوږده، کلکه منښوکه لرې، دومره عاجزي ښه نه ده. پيشو به دې اخېر وخوري.

هيلۍ وترهېده. په دېوال پورې يې ځان ونيو.

پيشو وويل:

-هيلی! يو به د چرګې نه منې، دورواغ درته وايي، له وزره راوتلې وينې دې د خولې خوند را بد کړ، بس. ستا لپاره مې وڅټله.

هيلۍ چرګې ته ور نږدې شوه. مات وزر يې له ځانه بېل نيولی و.

چرګې پيشو ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بلا دې په دا سپینو سترګو شه، ټکی شرم نه لرې.

پیشو په پروړه کې ځان ته ځای جوړ کړ، غلې پرېوته.

چرګې هیلۍ ته وکتل، و یې ویل:

-نوره هم را نږدې شه!

هیلۍ ورغله.

چرګې وویل:

-له ما مه لرې کېږه، همدا ځای درته ښه دی.

غلې شوه، و یې ویل:

-ښه کیسه وکه. چېرته یې وویشتې؟

هیلۍ غریو واخیسته.

پیشو ور غږ کړل.

-مه یې پازابوه.

چرګې وویل:

پیشو! چوپه خوله ښه ښکارې.

هیلۍ ته یې وکتل، وېې ویل:

-ښه ګرانې، چېرته یې وویشتې؟

هیلۍ په غریو کې وویل:

-سهار وخته له نورو هیلیو سره په هوا کې روانه وم، اول مې په وزر کې څړیکه شوه، بیا درب راغی، پر ګښو لوخو ورغلم

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بیا دې پر مخ توده ساه ولګېده، سترګې دې رڼې کړې، تور، بدرنګه وربوز دې ولید.

د هیلۍ سترګې رډې را وختې:

-پیشو له کومه پوهېږې؟

چرګې وویل:

-دلته بې تر اوسه ستا غوندې درې نورې سارایي هیلۍ هم راوړې دي، ټولو همدا یوه کیسه کوله.

هیلۍ وویل:

-هغه هیلۍ چېرته دي؟

پیشو ور غږ کړل:

-رحمدل وخوړې.

هیلۍ یو دم وژړل.

چرګې وویل:

-وه کم عقلې پیشو، دا خبره نو د کېدو وه!؟

هیلۍ په ژړا کې وویل:

-ما هم خوري؟

چرګې وویل:

-نه. تا به ولې خوري!

پیشو ور غږ کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دورواغ درته وايي. ته نو څه د رحمدل د پلار لور يې. د خوراک لپاره يې ويشتلې يې. بس، څو ورځې به د رحمدل کوچنی زوی سات درباندې تېر کړي، بيا به دې کټوې ته ور واچوي، د خوندورې يخنۍ ښوروا ور يې، پاسته هډوکي به دې ما ته هم را ورسېږي.

چرګې ناره کړه.

-ډېر مردار مخ دې دی.

پيشو پر خپلو شونډو سره ژبه تېره کړه:

-چرګې مخ دې تور، سپينه وغړېدم، ته ووايه، د تېرو دريو هيلو هډوکي مې ونه خوړل؟

چرګه غلې شوه، د هيلۍ ژړا زور ونيو.

سېرلي چيغه کړه:

-غوږونه مو را وخوړل. خوب ته مې پرېږدئ که نه!

د سطل کړنګا راغله. چيغې شوې.

چرګې هيلۍ ته اشاره وکړه. دواړو د دېوال تر لوی سوري دباندې وکتل، يوه ځوانه نجلۍ د رنګ سطل تر څنګ ناسته وه، ژړل يې، خپل سر ته يې لاس نيولی و. په عمر پخې ښځې له خپلو ګوتو د نجلۍ تور وېښته جلا کول.

ښځې يودم چيغه کړه:

-وه غلې، کاسيرې! سل وارې مې درته وويل چې په دې نرۍ، ګاچ ټيکرې کې د باندې مه وځه، خو ته د سړي لور نه شوې. تر دې خو چې لوڅه کارېز ته لاړه شې.

ښځه غلې شوه. يودم يې وويل:

-ما ته وګوره، يوولس وارې لنګه شوې يم، تر اوسه مې خدايکه له خپل سړي پرته يو وېښته هم چا ليدلی وی. د شپې هم له ټيکرې سره پرېوځم، ښکلې په پرده کې ګرځم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجلۍ ژړل...

ښځې چيغه کړه:

–له مخې مې ورکه شه! بيا دې په دې نرۍ ټيکرۍ کې و نه وينم!

نجلۍ کوټې ته ننوته.

ښځې غټ دېګ ور واخيست، د غوا غولانځو ته په جګو پښو کېناسته. د شيدو له لومړۍ دارې سره د پيشو غږ راغی:

–کوکوګله بيا ولې داسې سره اېشې؟

چرګې ور وکتل، پيشو يې تر څنګ ولاړه وه.

پيشو وويل:

–د دې خلکو ټول کارونه همداسې دي، سر ته يې پام وي، کونې ته نه. د کوکوګلې خيشتک ته وګورئ. پرې دی. دا خو په رښتيا هم ښکلې په پرده کې ګرځي.

چرګه او هيلۍ بېرته شا ته شوې. پيشو هم ورپسې ورغله. هيلۍ وويل:

–دا څوک وه؟

چرګې وويل:

–کوکوګله، د رحمدل ښځه.

غلې شوه.

پيشو ور غږ کړل:

–ولې يې زړه ور اوبه کوې، ټوله کيسه ورته وکه.

چرګې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه ورته ووایم؟

–ورته ووایه چې دا د رحمدل مشره ښځه ده، رحمدل یوولس اولادونه ترې پیدا کړل. دوه زامن او نهه لوڼې، خو کال مخکې بې پېغله لور په بدل ورکړه، نوې ښځه بې راوسته. رحمدل وايي چې دوه زامن مانا یو زوی، یو زوی یانې هیڅ. ښه او بده پېښېږي، نارینه باید یو درجن زامن ولري.

چرګه په خبره کې ور ولوېده:

–نو دا کیسې ولې هیلۍ ته کوې؟ د هغې بې پرې څه؟

پیشو وویل:

–هیلۍ باید هغه څوک وپېژنی چې دا خوري، اخ! رحمدل نو د غوښې شوقي دی، میاشت مخکې بې د ژوندي پسه پر لم غاښونه ټینګ کړل.

د هیلۍ روغ وزر ولړزېد.

چرګې وویل:

–هیلۍ! چرت مه خرابوه، لوڼې بې خورې دي.

پیشو وویل:

–نو په دې وطن کې خوارې خلک کله واک لري!

هیلۍ په ژړا کې وویل:

- باید له دې ځایه لاړه شم.

پیشو وخندل:

–داسې خبره وکه چې له عقل سره جوړه وي، د رحمدل کور څلور هسک دېوالونه لري، ور هاخوا باغ دی، ځه! له باغه هم واوښتې، له غوږور سره به څه کوې؟ له سپږمو بې ان په غره کې هم نهشې خلاصېدای.

هیلۍ چرګې ته نا امېده سترګې ور واړولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګې وویل:

-دومره ځان ناګاره مه اچوه. غوړور دې لیدلی دی، د رحمدل ښکاري سپی.

د هیلۍ ژړا تېزه شوه.

چرګې وویل:

-راځه چې باغ ته لاړې شو، پام به دې غلط شي.

هیلۍ په ژړا کې وویل:

-دباندې مو پرېږدي؟

-هو، یوازې سېرلی منع دی، د تاکونو پاڼې خوري.

د پیشو غږ راغی:

-هیلۍ، که زما منې د رحمدل له سترګو لرې ګرځه! د دې خلکو د پام کار دی، وبه دې ویني، یو وار به یې د هیلۍ ښوروا ته زړه وشي.

چرګې ورو وویل:

-هلئ بچیانو خوب مو ډېر وکړ. راځئ! باغ ته ځو.

د چرګې د ټټر له پستو بڼکو دوه ژېړ چرګوړي را ووتل. چرګه مخکې شوه، له سېرلي پرته ټول له سوري ووتل. هیلۍ شا و خوا وکتل، یوه دېوال ته کتار خامې کوټې ولاړې وې.

پیشو ژېړې غوا ته ور وګرځېده. و یې ویل:

-غوا غولنې! ډېر مغرور مخ دې نه دی نیولی!؟

د غوا غټې سترګې رډې را وختې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې داسې په ټره کې يې؟ څه دې کړي؟ په هضم شويو خوړو له سره شخوند وهې.

غوا رمباړه کړه:

–اخ! ترلې يم، که نه درکې ختلم.

پيشو وويل:

–شکر! ځينې کسان همداسې ترلي ښه دي.

په چرګه او هيلۍ پسې چابکه روانه شوه.

له کوره باغ ته کوچنۍ ور ور پرې و. په کور کې شين ډکی نه ښکارېده، خو باغ ګڼ تاکونه لرل، بل سر ته يې د توتانو زړې ونې ولاړې وې.

هيلۍ يو ناڅاپه منډه کړه، د لښتي رڼو اوبو ته ور ولوېده. اوږده ژېړه مښوکه يې د وزر په لندو ښکو کې ننه ايسته.

چرګې ورغرۍ کړل:

–په اوبو کې همداسې لاندې ځه! لښتی د توتانو سيوري ته تللی دی.

چرګې يو دم چيغه کړه. په منډه د خپلو چرګوړو مخې ته ودرېده، سترګې يې رډې راوختې، شا و خوا يې وکتل، سرړه ساه يې وايسته، د يوه چرګوړي له ژېړې مښوکې يې د انګورو غوره لرې کړه. ورو يې وويل:

–پام ! دنيا ته نوي راغلي ياست، فکر کوئ چې ټول مو د مور غوندې مهربانه دي، رحمدل نه پېژنئ! خام به مو وخوري.

پيشو وويل:

–چرګې! زه خو اوږدغوږي ته وايم.

چرګه له خپلو چرګوړو سره د لښتي پر ژۍ روانه شوه.

ناڅاپه د يوه چرګوړي پښه وښويېده، چرګې نارې کړې، هيلۍ په بېړه بېرته را وګرځېده، اوږده غاړه يې ور وغځوله. د چرګوړي وزر يې په خپله مښوکه کې ونيو، وچې ته يې را وايست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګوړي وښوخل، چرګې ژړل...

پیشو وویل:

-چرګې! ښه مور نه یې!

سپي وغپل، پیشو ونې ته وخته. سپی لاندې ورته ودرېد. خوله یې پورته ونیوله، څو ځله یې وغپل.

پیشو وویل:

-ډېر بد مخ دې دی. د موږکانو زار (زهر) به درته پیدا کوم.

سپی هیلۍ ته ور وګرځېد. هیلۍ وارخطا وه. سپي خپلې اوږدې شونډې ویړې کړې، هیلۍ ته یې سپین غاښونه ور وښوول، پوه یې کړه چې لرې تګ یې په خیر نه دی.

هیلۍ لړزې اخیستې وه.

سپی روان شو.

چرګې وویل:

-هیلۍ، که ته نه وای، زوی به مې مړ و.

پیشو له ونې را کښته شوه. ټول د توتانو خوا ته ورغلل. نجونې وې، ځینو جامې پرېمنځلې، نورو غالۍ ته برسونه نیولي وو.

یو دم یوې له رنګه سرې پېغلې منډه را واخیسته. هیلۍ یې له اوبو ور پورته کړه، پر خپل مخ پورې یې ونیوله. و یې ویل:

-اخ! ځار، څومره ښکلې.

بله نجلۍ راغله، د هیلۍ وزر یې وکوت. له یوې ټوټې یې تراډه وایسته، وزر یې وتاړه.

دواړې بېرته لندو جامو ته ورغلې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې کور کې زړه شوم، خو د يوې هم داسې مينه نه راباندې راغله.

چرګې ور غږ کړل.

–نه اخلاق لرې، نه رنګ. مينه خو دليل غواړي.

پيشو ناره کړه:

–خدای خو هسې خره نه يې پيدا کړې، له پتارۍ را دې خوا شه.

هيلۍ مخ ور واړاوه، خره تر يوې ونې لاندې ولاړه وه، لږ ور ها خوا پر يوه ټيټ لرګي باندې ټومبل شوې زړې ټوټې باد رپولې.

هيلۍ چرګې ته مخ ور واړاوه:

–پتارۍ؟

چرګې وويل:

–د رحمدل مشره لور يې همدلته پرېمنځله، دا خلک د مړي د پرېمنځلو ځای ته پتارۍ وايي.

پيشو خرې ته ورغله، ترې را تاو شوه، و يې ويل:

–زړه مې دی چې په دا تور کوناټې دې کلکه خوله در ولګوم.

چرګې ور ناره کړه:

–وه مردار خورې، پخوا خو داسې بې‌ادبه نه وې، څه درباندې وشول. لکه چې دا پوچې خبرې دې له رحمدله زده کړې!

پيشو وويل:

–خرې ته دې پام دی!؟ داسې مظلومه قواره يې نيولې چې ستا به هم غوسه ورته راشي.

چرګې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-تر تا خو اوس هم ښایسته ده، ورته وګوره، غټې تکې تورې ښېورې سترګې لري.

پیشو وویل:

-سترګې یې څه کوې، دومره غټه ده، خو پرون کوچني سپي سپکه کړه، د زړه دربا یې رحمدل هم اوربدله.

خرې وویل:

-نو څه مې کړي وای؟

-یو څه زړوره شه.

-څنګه؟

-اوس به یې در وښیم.

پیشو ونې ته وخته، سپي ته یې ور ناره کړه:

-اوږد غوږې، خرې کنځلې درته وکړې.

سپی په سترې سا راغی.

پیشو وویل:

-خره وایي چې د سپي ډېر سپی مخ دی.

سپی وغربد.

-خرې، رښتیا؟

نږدې ورغی. د خرې اوږده غوږونه لړزېدل.

پیشو وویل:

-خرې! شا ور واړوه، خولې ته یې سمه مضبوطه لغته ورکه.

خرې له وېرې ډکې سترګې پورته پیشو ته ونیولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

-زما خبره ومنه. نه تاواني کېږې.

خره یو وارې پورته وغورځېده، سپي کوړنچ وهل، پر ونه ورغی، درب. ولوېد. بېرته پورته شو، منډه يې واخیسته.

پیشو له ونې را ټوپ کړل، خرې ته ورغله:

-ځومره اسانه وه. عاجزي هر وخت په درد نه خوري. د سپي به دا لغته ټول عمر په زړه وي. بیا به پورته درته و نه ګوري.

هیلی نجونو ته وکتل، و یې ویل:

-چرګې! دا ټولې د رحمدل لونې دي.

پیشو چیغه کړه:

-چوپ.

پرېوته، پر چمن یې غوږ کېښود. ګڼو وښو ته پر ټټر ور وښویېده، یوه شېبه غلې وه، بیا یې یو دم ملا سره راټوله کړه، ټوپ یې کړ. بېرته راغله. په غوسه یې وویل:

-چرګې، دا تا هوښیار کړي دي.

-څوک؟

-موږکان. زما تر ټوپ له مخې سوري ته ننوت. پرون هم له یوه سره غرېدې.

هیلی وویل:

-موږک له تا ډارېږي، ته له سپي، ولې؟

پیشو لمر ته پرېوته، و یې ویل:

-هیلۍ! ته خو تر خرې هم کم عقله یې. موږ د یو بل دښمنان یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–خو ما څو ځایه موږک، پیشو او سپی ګډ سره لیدلي دي، د انسانانو په کورونو کې اوسېدل، د یو بل ښه دوستان وو.

چرګې ورو وویل:

–هیلۍ! ستا لپاره وایم. بل ځای داسې ساده خبره مه کوه!

د خندا غږ راغی، دواړو ور وکتل، پیشو په چمن کې رغړېدله. وروسته یې په خندا کې وویل:

–هیلۍ! څه دې وفرمایل؟

–څه چې دې واورېدل، خو زه ربښتیا وایم، ما نیمه دنیا لیدلې ده، په ډېرو ملکونو کې مې د خلکو په منځ کې ژوند کړی.

د پیشو خندا زور ونیو.

چرګې وویل:

–هیلۍ! پټه خوله دې ښه وه. هوښیاره مالومېدې.

هیلۍ وویل:

–ربښتیا وایم. هر ځای خو رحمدل دوی نه‌شته چې د هوا مرغان لا نه دي ترې پاتې. په نوره دنیا کې انسانان د مرغانو عزت کوي. خوراک ور اچوي، له لیدو یې خوند اخلي. ما ته وګوره، تېر ټول منی مې د یوه ښار په منځ کې تېر کړ. لوی پارک و. پراخ ډنډ یې درلود، سلګونه مرغان پکې اوسېدل. ما په خپله منښوکه د انسانانو له لاسونو بیسکېټ را اخیستی دی.

پیشو وویل:

–هیلۍ، ګوره! زه خره نه یم.

خرې وویل:

–پیشو، لغتې ته دې زړه شوی؟ دا څووم ځل دی چې ما توهینوې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–خري! توبه مې ده، کاشکې مې نه وای زړوره کړې. د ځینو پوهول تر ګټې، تاوان لري. ښه هیلی! چټیاټ دې خلاص شول؟

:هیلی وویل

مه یې منئ، خو له مورې سره به انسانانو عکسونه اخیستل. د چا له لاسه چې به مو ډوډۍ واخیسته، خوشاله به وو.

هیلی غلې شوه. چرګې ته یې وکتل، و یې ویل:

–ځواب دې را نه کړ، دا ټولې نجونې د رحمدل لونې دي.

–هو. خو هاغه یوه یې دویمه ښځه ده.

–کومه؟

–هاغه چې تر نورو یو څه ګونښې جامې پرېمنځي. هاغه د سره مخ، شنو سترګو او ژېړو وېښتو واله در ښیم.

هیلی وویل:

–هغه خو وړه نجلی ده.

–بس! د رحمدل د دویمې لور همزولې یې وګڼه. خو و یې کړه.

هیلی نجونو ته وکتل، و یې ویل:

- په نوره دنیا کې په دې عمر د نجونو خولې له خندا نه سره ټولېږي، خو دوی تروې ټنډې نیولې. ولې؟

–دا نجونې له خندا منع شوې دي. هاغه د تور ټکري نجلی وینې؟

–هو، سپین مخ او خړې سترګې لري.

–نه، ور ها خوا. هاغه شین خالی چې له ټېکري یې پېچلي وېښته را وتلي.

–و مې لیده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–میاشت مخکې بې په ګودر کې په زوره خندلي وو. دا خبره یوې کلیوالې کوکوګلې ته کړې وه. کوکوګلې د دې نجلۍ مخ پر ځمکه ور وسولاوه، ورته ویل بې چې ولې داسې مسته بې. یارانې ته دې زړه شوی.

دلته د نجلۍ له خندا هم د شهوت مانا اخیستل کېږي. خندا یانې بې‌حیایي.

پیشو وویل:

–چوپ شئ، د موږک چوښا نه اورئ!

ټول غلي شول.

یو دم په اوبو کې چړپا شوه. ټولو ور وکتل، یوه دوولس کلن هلک دویمه نجلۍ هم لښتي ته ور ټېله کړه، دوې نجونې په بېړه له اوبو راوختې. هلک خندل، خو لندې نجوني لړزې اخیستې وې. یوې بې ژړل.

پیشو وویل:

–زما سترګې تر تاسې تېزې دي، د نجلۍ شونډه وینې ده، په هماغه ځای کې د لښتي ژۍ راوتلې تیږې لري.

هیلۍ وویل:

–نجونې ولې څه نه ورته وايي؟ دواړې تر هلک پیاوړې دي، یوه یخ رپوي، بله ورته ژاړي.

پیشو وویل:

–دا باتور نومېږي.

–څه مانا؟

–یانې تورزن، بس، سرونه پرې کوه. د دې خلکو ډېر نومونه لا وحشتناکه دي. باتور د کوکوګلې دویم زوی دی. نجونې د رحمدل او کوکوګلې له ډاره څه نه‌شي ورته ویلای. یوه ورځ بې یوې خور له باتور سره مازې خبره اړولې وه، پلار بې شنو لښتو ته واچوله، ویل بې چې تاسې ټولې یوه خوا، باتور بله خوا. ټولې به د باتور بچک پښو ته حلالې کم.

چرګې وویل:

–هاغه دی، رحمدل هم راغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تاکونو کې یو چاغ سړی ودرېد. ګېډه يې تر ده نیم ګز مخکې را وتلې وه.

پیشو وویل:

-هیلی، همدې سړي ښکاري ټوپک درته ونیو، چخړنه سترګه يې پټه کړه، ټک، چیووووو، بوڅه يې را واړولې.

هیلی تر ونې پټه شوه.

پیشو وویل:

-زړه دې غټ ونیسه! له دومره لرې دې نه ویني.

یو دم د کور د خوا له دروازې یو ځوان راغی. له رحمدل سره ودرېد. څه يې وویل، بېرته تر دروازې ووت.

پیشو وویل:

-دا يې مشر زوی دی، یو ویشت کاله عمر لري، غیرت نومېږي، خو د شپې له ډاره بولو ته نهشي را وتلای. تر اوسه لا کوکوګله په چوتره کې ورته ولاړه وي.

غلې شوه، له لرې يې رحمدل ته وکتل، و يې ویل:

-د رحمدل برېتونه داسې په اسانی نه څړېږي. یوه خبره خو شته.

بېرته دباغ دروازه خلاصه شوه. غیرت یو پسه تر غوږونو نیولی و.

پیشو وویل:

-باید پوه شم.

تر لښتي يې ټوپ کړل، د تاکونو په جووه کې يې منډه واخیسته. پسه ته نږدې ودرېده.

رحمدل وویل:

-غیرته زویه! ولې ورته ګورې!؟ مریض پسه چا جوړ کړی! ورشه، چاړه راوړه!

پیشو پسه ته ور نږدې شوه. و يې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–سر خو دې غټ دی. څه بلا وهلی يې؟

پسه مړې سترګې ور واړولې:

–ښه نه يم، د خولې خوند مې بد دی، دا دوې ورځې مې د وښو څکه نه ده کړې.

غيرت اوږده چاړه راوړه.

رحمدل په جګو پښو کېناست. چاړه يې يوې ښوی ډبرې ته ونيوله.

پيشو وويل:

–شېبه وروسته به په همدې چاړه مرۍ در پرې کړي.

پسه وچونګېد. سترګې يې له اوښکو ډکې شوې.

غيرت وويل:

–شيرين اغا! په دې پسه مو د خدای زور پيسې ورکړې دي، پوره لس زره اوغانۍ. يو څه وخت به لا نور هم ورته وګورو.

رحمدل وويل:

–نه وينې چې سېکه يې ختلې ده؟

پيشو وويل:

–پسه! غواړې چې له چاړې خلاص شې؟

پسه وويل:

–هو.

–په رحمدل منډه ور واخله. مناسب ناست دی، غټه ککرۍ دې د رحمدل کوناټو ته سيخېدای شي.

پر پسه لړزه راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هسې دې هم وژني، زما خبره ومنه.

–له وسه مې نه کېږي.

–بس، د ژوند لپاره دې وروستی قوت سره را ټول که.

پسه، د مخې په ښبه ځمکه وګروله، چټکه منډه یې واخیسته، درب شو. رحمدل د انګورو تر یوې ښښتې هوایي تېر شو، په دویمه کې یې دوړه پورته شوه.

غیرت په خوشالي ناره کړه:

–شکر خدایه! پسه جوړ تیار دی، له تاوانه بچ شوو.

دوړه کېناسته، د رحمدل پټکی په غاړه کې پروت و، پکه ککرۍ یې له خاورو نه برېښېده.

پیشو، پسه ته ورغله، و یې ویل:

–په دنیا کې کمزورې مخلوق ژوند نهشي کولای، زړور به یې. هله، مازې د یوه تاک پاڼه په خوله کې ونیسه. دا به دې د اشتها د درلودو نښه وي.

پسه په زحمت یوه پاڼه ور وشکوله، مازې څوکه یې په غاښونو کې تکیه کړه.

پیشو ور غږ کړل:

–اوس نو لږ موسک شه، خندا یانې د پوره صحت نښه.

پسه سپین غاښونه را وایستل، پاڼه ولوېده. غیرت یې تر غاړې لاس تاو کړ، له پسه سره کلا ته ننوت.

پیشو بېرته د توتانو سیوري ته ورغله. و یې ویل:

–چرګې، هیلۍ څه وایې؟

چرګې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ناپړيتې ولي. وايي چې دلته ولې نجونې مکتب ته نه ځي؟

پيشو په چمن کې اوږده وغځېده. خرې ته يې وکتل:

-سپړمې خو دې غټې دي، وړې يم، د کوم موړک بوی دې نه دی حس کړی؟

خرې په غوسه ور وکتل.

هيلۍ وويل:

-رښتيا وايم.

پيشو وويل:

-څه؟

-په نوره دنيا کې نجونې درس وايي، دا نجونې ولې له مکتبه پاتې دي؟

پيشو کېناسته:

-هيلۍ! ډېره ساده ګله يې، کم عقلې پوښتنې مه کوه. دلته لا هلکان په سخته مکتب ته پرېږدي، نجونې خو پرېږده.

يودم ودرېده، وې ويل:

-راځه!

هيلۍ ګردې حيرانې سترګې ور واړولې:

-چېرته؟

-راځه چې د دې وطن د نجونو د ژوند مازې يوه ځنډه در وښيم.

رهي شوه. دواړې پتارۍ ته ودرېدې. پيشو وويل

-دا نجيبه نومېده. تر شيدو سپينه وه. تر پنير پسته. شنې، غټې رڼې سترګې يې درلودې، په هفتو هم نه لمبدېده، خو اوږده تور وېښته يې خدايي ځلېدل. د زيږو وېښتو هر تار يې د خياطي د ګوګړۍ تر تاره ډبل و. درې کاله مخکې يو دم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروغه شوه. سترګو يې تورې حلقې پيدا کړې. نه يې ډاکټر وليد او نه يې چا پوښتنه وکړه. نجلی ورو ورو ډنګرېدله، اخېر يوازې پوستکی پاتې شوه.

مور او پلار يې خفه وو، خو د نجلی ناروغي يې زړونه نه خوړل، بله اندېښنه ور لوېدلې وه. دلته چې څو مشره خور نه وي واده شوې، دويمه يا درېيمه يې څوک نه غواړي.

څلور هډوکي ناروغې نجيبې ته به نو کوم رويبار راته!

وخت ووت. د نجيبې له رغېدو يې هيله وخته، دواړو د نجلی مرګ د کور پرده ګڼله.

يو سهار مې د کوکوګلې چيغې واورېدې، ورغلم، نجيبه مړه پرته وه. خدای خبر، ما لا تېر مازديګر وليده. په ولاړو يې لمونځ کاوه. سجدې ته چټکه ورتله.

نجيبه يې همدلته پرېمنځله، مور يې د نورو ښځو تر مخ خاورې بادولې، ځان يې له خوراکه لوېدلی ګاڼه، خو ما پخپله وليده، پټه به دالان ته ولاړه، د پنځو نفرو حق به يې وخوړ. د دې خلکو ټول کړه وړه لباسي دي.

پيشو غلې شوه.

هيلی ووېل:

–خو د نورې دنيا خلک داسې نه دي، يوه ورځ مې په ډنډ کې لامبو وهله. څلور کسان راغلل، ښځه، سړی او دوې ورې نجونې. نجونو په توپ پسې منډې کړې، خو سړی او ښځه نږدې د لرګي پر اوږده څوکی راته کېناستل. له خبرو يې پوه شوم چې د نجونو مور او پلار دي. دواړه د خپلو اولادونو په صحت غرېدل، نجونې تکې سرې، چاغې، روغې جوړې وې، خو دوی سره ويل چې د نجونو د ډاکټر د چيک اپ وخت را نږدې دی، له بانکه پور اخلو، دواړې بايد له سره تر پښو معاينه شي.

پيشو ووېل:

–خو رحمدل او کوکوګله داسې نه دي. راځه.

دواړې لښتي ته ورغلې، نجونو ته نږدې کېناستې.

پيشو ووېل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–د رحمدل دويمه لور يې په بدل ورکړه، تېره مياشت راغلې وه، مور ته يې بدې ورځې کولې، ويل يې چې پنځوس کلن مېړه مې پوډري دی، د ورځې مې درې ځله لښتو ته اچوي، په کور کې يې هيڅ هم نه را پرېښودل، زما له دې ځايه وړې د واده ګاڼه خو پرېږده، ان پيالې يې لا خرڅې کړې، خو مور يې ورته وويل چې نه، مېړه حق درباندې لري، خپل کور يې دی، که دې مړه هم کړي، عزت ته به يې ګورې.

لور يې چيغې وهلې، ويل چې خبره له عزته تېره ده، ټوله ورځ د ولسوالي په بازار کې سوال کوي، په خاورو او ډېران کې له سپو سره پروت وي... خو کوکوګلې ورته ويل چې له خپل نصيبه يې وګڼه، اوس دې نصيب په هماغه کور کې ليکل شوی دی، جنازه به دې ترې وځي. دا خلک خپل ټول حماقت يا په نصيب ور اچوي يا په شيطان.

پيشو غلې شوه. و يې ويل:

–دا مخامخ يې درېيمه لور ده. سايره نومېږي.

يو دم يې هيلی ته وکتل:

–ته يو وار لمر ته شه.

هيلی حيراني سترګې ور واړولې.

پيشو وويل:

–نه دې خورم.

هيلی لمر ته ودرېده.

پيشو وويل:

- وزرو دې اوه رنګه رڼا پيدا کړه، اوس نو د سايرې وېښتو ته وګوره! ستا د وزرغوندې ځلېږي، خوارکی نه ده خبره، رحمدل يې په پټه د سودا خبره کړې. بس! مالګه (شيريني) يې يوازې جوړجاړي ته ماتله ده، رحمدل يو ويشت لکه ولور غواړي، کونډ تر اتلسو لکو ور پورته شوی دی. کونډ له اولې ښځې هم اولاد نه لري. ډاکټر ورته ويلي دي چې مشکل په تا کې دی، وچ يې، خو کونډ يې نه مني. خير، کونډ څه تاوان کوي! که يې اولاد ورته پيدا کړ، وا وا، که نه، په داسې ښکلې پېغله خو به يې سات تېر وي، که وتښتېده، وابې به چې مرداره ده، هلئ، ولئ يې.

د لته د نجلی د مرګ پوښتنه نه‌شته. بس! يوازې د مردارې ټکی ور پورې وتړه. ټک، پر تندي يې وله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ وویل:

–خو په نوره دنیا کې نجلۍ خپل واک لري، تر اتلس کلنۍ خو بې قانوني ودېدا جواز نه لري، وروسته بې هم خپل زړه. واده کوي، نه بې کوي، څه وخت بې کوي، له چا سره بې کوي! خپله خوښه بې ده.

پیشو وویل:

–دا خبرې نو بیا رحمدل دوی ته کوپر ښکاري. اوس پوه شوم چې په رښتیا دې نیمه دنیا لیدلې ده. رحمدل خبرونه نه قضا کوي، ډېر وخت راډیو اوري، زه هم کله کله ورته ناسته یم. یوه ورځ بې په راډیوکې هم ستا خبره وکړه، خو رحمدل نسوار تو کړل، د راډیو ستن بې واړوله، په غوسه بې وویل چې د انګرېز بچیان د کوپر قانون راښیي.

پیشو غلې شوه، دریو نورو نجونو ته بې وکتل:

–زرمینه، نوریه او ګلالۍ هم هاغه دي غالۍ پرېمنځي، غټوکې ښکاري. نورې دوې ورې خویندې بې په کور کې دي. یوه بله بې په وړکتوب کې مړه شوه، د دوو میاشتو وه، کوکوګله په خوب کې وربانديې ور اوښتې وه.

واښه وښورېدل. پیشو ور وکتل، د خرې ډنګرې پښې وې.

پیشو وویل:

–خرې، اعصاب مې مه را خرابوه، بیا به وایې چې درباندې ګرمه یم. لرې لرې ودرېږه، د خولې دې بد بوی ځي.

چرګه هم له خپلو بچوړو سره راغله.

هیلۍ وویل:

–د رحمدل دا دویمه ښځه ښایستوکې ده، خو غاړه بې سره ښکاري، ولې؟

پیشو وویل:

–نیازۍ نومېږي. دا د رحمدل د څپېړې نښه ده، رحمدل درانه لاسونه لري، خدای که بې د څپېړې نښه میاشت هم ورکه شي.

هیلۍ وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې؟ نیازی څه کړي وو؟

–پیشو چرګې ته وکتل:

–چرګې، چوچونې دې لرې که، بیا راته و نه وایې چې بې‌ادبه یې، د ماشومانو خبرې نه دي.

چرګه له خپلو چرګوړو سره لاړه.

پیشو وویل:

–دوې شپې مخکې دباندې په خوړو پسې ګرځېدم، شپه وه، خو سپوږمۍ ته د موږک بربت هم ښکارېده. د رحمدل غوسه‌ناک غږ راغی، په کړکۍ کې ورته کېناستم. یو ځای پرده چوله وه. رحمدل له نیازی مچکه غوښته، ساده مچکه نه وه، له شونډو یې خوله اخیسته، خو د نیازی زړه نه و. رحمدل ته غوسه ورغله، له ناړو سره یې شنه نسوار بادېدل. بیا یې د ښځې غاړې ته کلکه څپېړه ورکړه. ویل یې چې یا د مېړه حقوق نه دي در مالوم، یا کوم بل یار لرې.

خرې وویل:

–نیازی ملامته ده، ټکه خو نه لوبېده. پردي سړي خو خوله نه ترې غوښته.

پیشو ور وکتل، له ډېرې غوسې یې د برېتو تارونه نېغ ودرېدل. و یې ویل:

–خرې، سترګې دې پټې کړه.

خرې په حیرانۍ ورته کتل...

پیشو وویل:

–زما خبره ومنه.

خرې سترګې پټې کړې.

پیشو وویل:

–همدا اوس دې په ذهن کې د رحمدل څېره در تېره که.

–را تېره مې کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-رحمدل درغی.

خرې وويل:

-راغی.

-مخ ته بې خپلې غتې، له وېښتو ډکې سپږمې او تورې ډبلې شونډې در نږدې کړې.

-دا بې را نږدې. نو څه!؟

-يو دم بې ستا پر پلنو تورو شونډو، خپلې لندې شونډې کېښودې. د رحمدل له نسوارو ډکې ترخې لاړې خولې ته درغلې...

خرې کانګې کړې، مخ بې واړاوه. تر ډېره بې زړه هسکېده.

هيلۍ وويل:

-بدمرغه ښځه. له دې سره به څوک شپه تېره کې.

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

-ولې نصيب!؟ نصيب به شپه ورسره تېروي، دا خلک هر څه په نصيب پورې تړي، رحمدل بې په نصيب کې و. نيازۍ به تر مرګه همدې مردارخور نصيب ته ناسته وي.

هيلۍ وويل:

-په نوره دنيا کې هم ښځه او مېړه له يو بله مچکې اخلي، خو دوی تر ويدېدا مخکې غاښونه پاک پرېمنځي. د دواړو په سرو شونډو او سپينو غاښونو د چا مينه رائحي. ان ځينې بې له ګډې ويدېدا مخکې تر اوبو وځي، سپري وهي.

پيشو وويل:

-خو دلته رحمدل دوی دي. له تخرګو به بې د خولو خوړسکې خېژي. خوله به بې د تفداني بوی ورکوي، له اتلس کلنې نجلۍ به خوله غواړي. توبه.

غلې شوه، و بې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ورته وګوره! د نیازۍ سرې شونډې او سپین غاښونه به دې د رحمدل پر تورو شونډو او چینجنو غاښونو ولورېږي!؟ د رحمدل تر پنډو تورو شونډو خو د خرې شونډې ښایسته دي.

پیشو خرې ته وکتل، و یې ویل:

–خرې! تا ته به خوله درکم، خو رحمدل ته نه.

خرې ته غوسه ورغله.

–نه کرارېږې؟

چرګه له خپلو چرګوړو سره راغله، و یې ویل:

–پیشو! مردارې خبرې دې خلاصې شوې.

پیشو وویل:

–که څوک واقعیت ووایي، مردارې یې بولي.

د رحمدل ناره راغله:

–وه د غوا لورانو، ډوډۍ نه راوړئ، سره غرمه مو کړه.

ټولو ور وکتل، رحمدل د تاکونو په منځ کې را روان و. نجونې ودرېدې، هیلۍ تر خرې پټه شوه.

رحمدل راغی، یو دم یې چیغه کړه.

–څه د سپي سترګې مو راته نیولې دي، انسان مو نه دی لیدلي. یوه ګوله زار (زهر) راوړئ که نه؟

پیشو په ملنډو وویل:

–اه! انسان!؟ په هر چا پورې د انسان نوم پورې وي.

نیازۍ سپین لاسونه لښتي ته ور ټیټ کړل، د روانو رڼو اوبو سر د پوډرو ځګ واخیست. ښځه د ورې دروازې خوا ته ورغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل د ونو سیوري ته پر لیمڅي کېناست. کرپا راغله، یوې ورې نجلۍ تر ځان غټ چلمچي را اخیستی و. تر شا بې بله نجلۍ له دسترخان سره را روانه وه.

هیلۍ وویل:

-رحمدل همدلته ډوډۍ خوري؟

پیشو ځواب ورکړ:

-هو، پخوانی عادت یې دی، د هوا له ګرمېدو سره بې د غرمې ډوډۍ په باغ کې وي.

رحمدل چیغه کړه!

-څه ته ګورې!؟

ورې نجلۍ له لښتي بدنی ډکه کړه. چلمچي یې ورته کېښود، د رحمدل له لاسونو خړې اوبه توبې شوې.

هیلۍ وویل:

-رحمدل خو په لښتي کې هم خپل لاسونه پرېمنځلای شوای. دوه ګامه لرې نه دی، دې ورې نجلۍ ته وګوره! له کوره یې تر ځان غټ چلمچي راوور.

پیشو وویل:

-دا نو بیا رحمدل ته خوند نه ورکوي، دا خلک په چلمچي کې خپل عزت ویني.

نیازۍ له دوو کاسو سره راغله، ټوډه بې ووهله، خو ځان یې قابو کړ.

رحمدل ور ناره کړه:

-ولې دومره هوایي یې، څه خبره ده! کوم یار دې در په زړه شو! ځمکې ته نه‌شې کتلای؟

ښځې دسترخوان هوار کړ، غبرګې کاسې یې پرې کېښودې.

پیشو پر خپلو شونډو ژبه تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اخ! د پسه سر.

هیلۍ ور وکتل، په یوه کاسه کې له لندې ډوډۍ مړ تاو پورته کېده، بله د پسه سلامت پوخ سر نیولې وه.

پیشو ووېل:

-خرې! شکر وباسه چې حلاله نه یې، که نه اوس به دې له کاسې تورې سپږمې راوتلې وې.

خرې یوازې ور وکتل.

د رحمدل دواړه زامن راغلل.

مشر یې دسترخوان ته ورغی، باتور هیلۍ له ځمکې ور ور واخیسته، و یې ویل:

-والوځه.

هیلۍ یې پورته واچوله، پر ځمکه ولګېده، کغ یې کړل.

باتور دسترخوان ته ورغی.

هیلۍ د پیشو تر څنګ عاجزه ودرېده، سترګې یې ډکې وې.

پیشو ووېل:

-خوا مه بدوه، د دې خلکو همدا ساتېري ده.

د رحمدل غږ راغی:

-باتوره بچکه! لاس درنه هېر شول.

هلک چلمچي ته کېناست.

رحمدل ناره کړه!

-مړې سترګې دې راته نیولې دي، ړنده یې، هلک ته د لاس اوبه ور واچوه.

نیازۍ په منډه راغله، بدنۍ یې ور پورته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل له لاړو سره لنده ډوډۍ باد شوه:

–لانت (لعنت) دې پر تا وي، ډېرې سپی سترګې دې دي، ښوروا ټکی مالګه نه لري.

نیازۍ لړزې اخیستې وه.

رحمدل کاسه پورې وهله، غوښه یې ور نږدې کړه.

پیشو وویل:

–مخ دې بې تور شي، غوښې ته یې چل جوړاوه.

پیشو ځوانې ښځې ته وکتل، د ښځې ډکې سرې شونډې سره سرېښ وې، خو له سترګو یې مړې اوښکې بهېدلې.

پیشو وویل:

–بلا دې پرې وګرځه.

د هیلی غږ راغی:

–په کاسه کې سلامت سر پروت دی، دا خو به سړي وخوري، ښځو ځان ته بل دېګ باندې کړی؟

پیشو وویل:

–نه، ښځې به په پاتې شوې ښوروا کې یوه بدنۍ اوبه ور اضافه کړي، دوی ته یوازې لنده ډوډۍ ور رسېږي.

–ولې؟

–مه پسې ګرځه. نیازۍ ته وګوره، سلامت رحمدل یې په یوه اوښکه نه ارزي.

غلې شوه، و یې ویل:

–که مې واک درلودای، رحمدل مې یې پښو ته حلالاوه. اخ! نصیب، نصیب، نصیب. د رحمدل سترګو ته وګوره! د کربوړي غوندې ګردې سترګې یې یو تار باڼه نه لري، خو د ښځې بڼورو غټو سترګو سم سیوري جوړ کړي دي، ورته ځیره شه، لمر یې پر سر ولاړ دی، پر نیمایی غومبرو یې د بڼو سیوري راغلي دي. هیلی! غاړه یې ستا تر غاړې اوږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده، خو د رحمدل سر په اوږو پورې نښتی. د رحمدل پښې دې خدای نه در ویني، پرون یې د پوندو چاودو ته ستن نیولې وه، ګنډلې یې.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

–که ښایسته ځوان وای، همدا اوس مې د رحمدل سر د لښتي په اوبو کې مانډه، ده به له چاودو ډکې پښې وهلې، لاسونه به یې خوځول، په اوږدو خیرنو نوکانو به یې ځمکه کیندله، خو ما به تر هغو نه پرېښوده چې په اوبو کې یې له تورو شونډو اخېري ډومبک نه وای راوتلی. بیا مې نیازۍ په غېږ کې اخیسته. د باغ تر دېوال مې اړوله. غر، ځنګل، دښته، فرق یې نه کاوه، خو داسې ځای مې وړه چې بنیادم نه وای.

ما به د نیازۍ پر زنګانه سر ایښوده، خلاص، پاسته وېښته به یې زما پر مخ پراته ول، دې به مچکې رانه اخیستې، ما به نخرې کولې، اخ، څه عاشقانه فضا!

غلې شوه. و یې ویل:

–توبه! ښه ده چې انسان نه یم، رحمدل به وای.

چرګې او هیلۍ وخندل.

پیشو وویل:

–خرې! ستا وربوز ولې ځړېدلی دی. تر اوسه مې یو ستا خندا ونه لیده یو د رحمدل.

د رحمدل غږ راغی:

–دا سر مات که.

نیازۍ په لړزانده ګامونو ورغله. د پسه سر یې ور واخیست، لښتي ته نږدې یې ډبره ورته ونیوله. بېرته راغله، د پسه ککرۍ یې ځنډ وهله، په کاسه کې سپین چکی ماغزه ولوېدل.

رحمدل په خوند وویل:

–باتوره بچکه! درواخله، ماغزه به دې قوي شي.

هیلۍ وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

باتور مکتب ته ځي؟

-پیشو ور وکتل:

-نه، تر ځلورمه يې ووایه، پلار يې منع کړ، ویل يې چې په مکتب کې به څه زده کې.

هیلی وویل:

-ښه، ما فکر کاوه چې د درس د زده کېدا لپاره به قوی ماغزه ورته غواړي

پیشو وویل:

-که د پسه ماغزو، ماغزه قوي کولای، نو رحمدل به اوس طیارې جوړولې. د ولسوالي په بازار کې يې له یوه قصاب سره ویل کړي، په هفته کې د ترکي پسونو دوه-درې غټ سرونه ورته را لېږي.

وړه نجلی راغله، ودرېده، د باتور غتې ګولې ته يې وکتل، پر سپېرو شونډو يې ژبه تېره کړه.

رحمدل وویل:

-تکې سپینې سترګې دې راته نیولې دي. په مخ مې میینه يې.

یو دم يې چیغه کړه:

-ورکه شه!

نجلی منده واخیسته، سایرې ته ورغله. خور يې د صابون په اوبو ککړې سپینې متې ترې تاو کړې، پر خپل ټتر پورې يې ولګوله. له تندي يې مچه واخیسته.

د وړې نجلی سترګې له اوښکو ډکې وې.

سایرې وویل:

-اه خورېې! بس، یو څو جوړه کالي لا تر اوبو باسم، بیا به خوندوره لنده ډوډۍ خورو، سمه ده!؟

نجلی هماغسې نا امېده ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سايرې ووېل:

-ها، دا ټيکرى په اوبو کې ووهه.

رحمدل ناره کړه.

-سترګې نه لرئ. دا کاسې پېښې لري؟ پخپله به ځي!؟

نيازى په منډه ورغله، کاسې او دسترخوان يې ټول کړل، د نارينه‌وو لاسونه يې ور پرېمنځل.

د رحمدل دواړه زامن تش لاس کور ته لاړل.

ځوانې ښځې کاسې او دسترخوان ور واخيستل، روانه شوه. رحمدل پسې ور غږ کړل:

-چاى او ټوپک درسره راوړه.

هيلى يو دم ړنګه شوه.

پيشو ووېل:

-مه وارخطا کېږه، تا ته يې نه دى راغوښتى. رحمدل د ورځې يو ځل خپل چره‌يي ټوپک پاکوي.

رحمدل اوږد ټېغ را وايست. په زوره يې ووېل:

-هزار بار شکر.

پيشو ووېل:

-بلايي شکر، د وړو نجونو حق دې وخوړ، ګېډه دې تر ستوني ډکه کړه، ډېر خوراک دې په نس کې جوش وکړ، غوټه باد پيدا شو، باد په ډک نس کې د وتلو اصلي لاره ونه مونده، تر خولې دې را ووت. شکرونه دې وايستل.

رحمدل ولاړ شو، ستمى يې خوت. نرېدې يې ګنډه خلاصه کړه، کېناست. شېبه وروسته بېرته پورته شو. په رڼه ميدان ودرېد، لاس يې په پرتاګه کې ننه‌ايستى و.

پيشو ووېل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-څه کوي! رحمدل څه کوي!؟ له خپلو لوڼو هم نه شرمېږي. وه ده کم‌عقل بچیه، مخ خو دې دېوال ته ور واړاوه، یا تر ونه پټ شه. په هوار میدان لاس په پرتاګه کې خوځوي.

رحمدل لښتي ته ورغی، پرتوګ یې وښویاوه.

چرګې په بېړه د خپلو چرګوړو سترګو ته خلاص وزرونه ونیول.

رحمدل اودس وکړ، بېرته لیمڅي ته ورغی، څادر یې هوار کړ.

شېبه ووته، هیلی ووېل:

-دا خلک څوک دي؟

پیشو حیرانې سترګې ور واړولې.

هیلۍ ووېل:

-دین یې ښیم.

-دوی خو وایي چې مسلمانان یو.

هیلۍ ووېل:

-ما څو ځایه په نورو ملکونو کې د خلکو لمنځونه لیدلي دي. په کراره یې کوي، ډېر وخت پرې باسي، خو د رحمدل رکوع او سجده سره ګډه ده.

پیشو ووېل:

-مه پسې ګرځه. ښه ده! لمونځ خو کوي، خو یو وخت له خدایه ټمبه ګرځېده. ضد نیولی و، ټکی لمونځ یې نه کاوه.

-ولې؟

-ویل یې چې لورانې څه کوم، زامن راکه.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–دا خلک لوږې په انسانانو کې نه شمېري، له باتوره راباد د کوکوګلې درې پرله‌پسې لوږې وزبږېدې. رحمدل خپه و، نه یې لمونځ کاوه، نه خوراک. بیا یوه بزرګ ورته وویل چې د خیر کوم لوی کار وکه. رحمدل تر ټولو ډېر ثواب د نجونو د مکتب په سوځېدو کې لید.

یوه شپه کړپا را وینبه کړم، رحمدل له خپل موټره پټرول ایستل. له ډکې ګیلنې سره دباندې ووت. پسې ورغلم، د مکتب پر اداره یې تېل وشیندل، اورلګیت یې ورته ونیو.

د دې کوچنې مکتب درې صنفونه پخوا چا سوځولي وو، اداره او دوه پاتې صنفونه یې رحمدل ته په ثواب کې ور ورسېدل.

پیشو ټوخې واخیسته. و یې ویل:

–هیلۍ راځه! له خدایه د رحمدل غوښتنې هم په اورېدو ارزي.

هیلۍ په لړزانده غږ وویل:

–خو تا ویل چې رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، د پام کار یې دی، ښوروا...

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

–مخې ته خو یې نه درېږو.

دواړه روانې شوې، د رحمدل شا ته ودرېدې. رحمدل لاسونه لپه کړل، د خواست په ژبه یې وویل:

- خدایه! ما وبخښې زما مور او پلار وبخښې، ټول بوسلمانان (مسلمانان) وبخښې. یا خدایه، ته خو مې وینې چې یو لمونځ نه قضا کوم، ته راباندې ورحمېږې، ستا له لوېې خدایې څه ځي! هیڅ! خیر دی، له نوې ښځې خو یو څو زامن راکه.

یو دم ژړغونی شو:

- که مې دا دعا قبوله کې، قول دی، په نوم به دې ژېړ غویی خیرات کم.

پیشو وویل:

–اوس نو ښه شوه، خدای ته شرط ږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل وسونګېد:

-که نور نه وي، له تربره سره خو مې يو حال که. انځرګل ته دې شپږ سرې ورکړي، ما ته دوه، تربور دی، څو ورځې مخکې يې په غټ چينار دعوه را وکړه، که مې سرې درلودای، خدای که يې په اساني تبر رانه ور اچولی وای. ته خو مې وينې، ټول جومات ته مې نوی پرش (فرش) واخيست. خو انځرګل د سلو روپو ساعت نه ورته راوړي، د سلو روپو ساعت! خو بيا هم تر ما په انځر ګل مهربانه يې.

يا خدايه. يا نارينه اولادونه راکه، يا مې له انځرګل سره مساوي که. په دوو- دريو زامنو يې کومه ټکه ور واچوه، هسې هم يو لمونځ نه کوي.

هيلی وويل:

-تربور چا ته وايي؟

-تر ټولو نږدې خپل. د تره زوی.

-نو ولې يې دومره بد غواړي؟

-د دې خلکو تر ټولو نږدې خپل، نږدې دښمن دی.

رحمدل غلی شو، تر ډېره يې سر ځړېدلی و، څه يې نه ويل، بيا يې يو دم اسمان ته وکتل:

-يا خدايه. دا مې غټ ارمان دی چې خپل کور ته مې در وغواړې. تا ته څه سخته ده، يو ځل مې د بيت الله شريفې ديدن په نصيب که.

يا الله! په دنيا کې مې برکت واچوه چې ستا بندګانو ته لاس ونيسم.

پيشو له ځان سره وډونګېده:

-رحمدل يو سلو شل جريبه ځمکه لري، يوازې سږ کال يې تنها د بادامو له باغه درويشت لکه روپۍ واخيستې. د ولسوالي په بازار کې د رخت په غټ دوکان کې شريک دی، د پسونو يې حساب نه کېږي، غټه رمه لري، خو پخپله هيڅ هم نه کوي، چا يې مخه نيولې، د سلو حجونو وسه لري، خو بس! خدای ته ماتله دی، تر لاس به يې نيسي، په کعبه کې به يې کوزوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زکات خو پرېږده، نه مې په زړه کېږي چې رحمدل دې په دومره دنیا کې کوم غریب ته یو لسګون نیولی وي.

رحمدل اوږده دعا وکړه، په اخېر کې یې وژړل، له خدایه یې هدایت غوښت.

پیشو وویل:

-راځه!

-دا او هیلی، بېرته ونې ته ورغلې.

پیشو سوړ اسویلی وایست، و یې ویل:

-په کور کې یې دېرش سپارې قران شریف له تفسیر سره ایښی. ټول د خدای له هدایته ډک دی، د ژوند یوه خوا هم نه ده ترې پاتې، خو رحمدل لا هدایت غواړي. ده دا قران شریف درې کاله مخکې د مشرې لور د مرګ په ورځ را اخیستی و، په زړه مې دي، په قران شریف کې یې یو بنډل پیسې کېښودې، په خلکو یې را وګرځاوه.

"قبولې دې دي!؟ هو قبولې مې دي، خو ما بېرته در وبخښلې."

بس، همدومره! په هماغه ورځ یې بېرته اوه جامې ور واغوستې، د وره پر سر یې کېښود، په درې کاله کې یې چا پاڼه هم وانه ړوله. اوس یوه ګوته پوټې ورباندې پروت دی، خو رحمدل په بسته قران شریف نه دی قانع، نور هدایت هم غواړي.

پیشو غلې شوه. نیازی ته یې وکتل، ټوپک یې غاړې ته اچولی و، له ترموز او پتنوس سره را راونه وه.

ښځه راغله، ټوپک او ترموز یې د سړي تر مخ کېښودل. پیاله یې ډکه کړه، بېرته جامو ته ور وګرځېده.

رحمدل په غوسه وویل:

-څه خبره ده؟ ډېره هوایي یې! کارتوس خو مې نه و راغوښتي، ولې دې راوړل؟

ښځې ور و نه کتل. رحمدل له ځان سره ودړونګېد.

هیلی وویل:

-څه یې وویل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ځواب ورکړ.

–پوه نه‌شوم، غرې بې ډېر ټیټ و، خو ته وا کومه د ناز خبره به یې ورته کړې وي! دا ذهني غریب له کنځلو پرته څه لري؟

رحمدل سپینه ټوټه د خیاطي د ماشین په تېلو غوړه کړه. ټوپک ته یې ونیوله. په ځړېدلي سر یې ناره کړه:

–سایرې!

نجلۍ منډه ور واخیسته.

–څه وایې شیرین اغا!

–زوی! کارتوس نم اخلي، پورته یې را وځړوه.

د نجلۍ رنګ وغوړېد، غټې سترګې یې وځلېدې، ډک کاش یې ور واخیست. د ونې په یوه ټیټه څانګه پورې یې را وځړاوه. نیازی ته ورغله. د ځوانې ښځې غوږ ته یې خوله ور ټیټه کړه.

هیلۍ وویل:

–څه وایي؟

–خوشاله ده، باور یې نه راځي، سترګې یې له اوښکو ډکې دي، وایي چې شیرین اغا زوی ورته وویل.

پیشو غلې شوه، سوړ اسویلی یې وایست، و یې ویل:

–رحمدل او دومره انسانیت؟ سر یې ټیت و، یا به یې خوله خطا شوې وي، یا به یې په نجلۍ د باتور ګمان کړی وي. ته ورته وګوره، ټوپک څومره نازوي، کاشکې یې پر لوښو د ټوپک دربیمه حصه مینه هم راتلای.

پیشو یو دم خرې ته وکتل، خره د رحمدل خوا ته ور روانه وه.

پیشو ور غږ کړل:

–لېونی یې!؟

خرې شا ته مخ ور واړاوه، په خوند یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–د پاستي لويه ټوټه نه وینې!؟ د لیمځي پر ژی پرته ده.

پیشو وویل:

–خاورې وخورې، را وګرځه!

خره ورغله، ډوډی يې پر شونډک ور پورته کړه. یو ناڅاپه يې پښه له ډکې پیالې سره ولګېده، رحمدل، ټوپ کړل، پر خپل لانده ورانه يې غبرګ لاسونه کېښودل. خرې ته يې وکتل، ګیلاس يې ور واخیست. ټک، د خرې له تندي ماتې ښیښې را ولوېدې.

خره یو ګام لرې ودرېده، یوه شېبه غلې وه، بیا يې یو دم رحمدل ته شا ور وګرځوله. پیشو چیغه کړه.

–مه! کم‌عقلي مه کوه!

خرې پر خپلو مخکېنیو پښو زور راووست. شاتنی غبرګې پښې يې پورته کړې، رحمدل د وچ ځوځ غوندې ورغړېد، چړپ، په ډک لښتي کې ولوېد.

ببرته را پورته شو، زانګې وانګې ورغی، کاش ته يې لاس ور وغځاوه، ټوپک يې پر ملا مات کړ، خزانه يې له کارتوسه ډکه کړه، خرې ته يې ونیو، سره لمبه، لوی درب، سپېره لوخړه.

نجونو چیغې کړې، هیلی ولوېده، چرګې تر چرګوړو مخکې منډه واخیسته.

پیشو خرې ته وکتل، خره دوه ګامه شا ته شوه، ببرته مخکې راغله، ولړزېده، پر یوه خوا کږه شوه، راوتلې ګېډه يې له وني سره ولګېده، درب، ولوېده.

رحمدل چیغه کړه:

–ستا د مور... دومره دې سترګې پټې شوې. ما وهې، هه! رحمدل!

یو دم يې نجونو ته وکتل، له خولې يې لاړې باد شوې:

–ها د سپي لوښو. څه کوکي وهئ! مور خو مو نه ده مړه.

ټوپک ته يې کارتوس ور واچاوه. نجونو په تاکونو کې لوڅې پښې منډې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خپله پزه لاس تېر کړ، وینې وه. لښتې ته ورغی.

پیشو د خرې خوا ته لړزانده ګامونه ور واخیستل، ور نږدې شوه. د خرې په غاړه کې لوی پرار(ټپ) جوړ و، غاړې ته یې پر نږدې شنو وښو د وینو نری داره لګېدله.

پیشو ورته کېناسته. د خرې تورې، غټې سپړمې وپړسېدې، سترګې یې خلاصې کړې، په غریو کې یې وویل:

–ډېرې لښتې یې راکړې وې، نور مې نهشوای ورته سیبلای.

د پیشو سترګې ډکې وې. خرې په زحمت دوې ګوتې سر پورته کړ. بېرته یې وربوز پر وښو کېښود، و یې ویل:

–په ده بچي خو مې هم سرې وینې تویې کړې.

یو دم یې خر وهل، له خولې یې وینې را وبهېدې، شونډې یې وېړې شوې، په سخته یې وویل:

–پیشو! تا ویل چې نه خاندې، وینې مې، و مې خندل.

وروستی ساه یې ارته سپړمو ته نږدې وانښه وښورول، سترګې یې نیمکښه پاتې شوې.

پیشو یودم کوکې کړې، په ژړا کې یې وویل:

–خرې، مه مره، خیر دی، مه مره. مه مره...

پیشو ژړل:

–...اه زما خوږې خرې! مه مره...

تر ډېره د خرې سر ته ناسته وه.

له ژړا ستړې شوه. رحمدل ته یې وکتل، بېغمه ناست و، پر ټوپک یې غوړه ټوټه تېروله.

باغ یې تر نظر تېر کړ، هیڅوک نه ول.

شېبه وروسته د رحمدل دواړه زامن خرې ته ودرېدل، یوه تر یوه پښه ونیوله، بل تر بلې، زورونه یې ووهل، نه کېده.

رحمدل ورغی. خره یې د باغ تر بل سره ورسره کش کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرت او باتور په بېلچو پسې لاړل.

رحمدل پر لیمڅي پرېووت. سترګې يې پټې کړې، د غرمې خوب يې کاوه.

ساعت وروسته خره تر خاورو لاندې وه. خاورو ته یوازې پیشو ناسته وه، مرې اوښکې پرې ماتې وې. ښه شېبه ووته، بيا يې سوړ اسوېلی وايست:

–اه زما ساده ملګرې، څه خبره وم. کاشکې مې دا هم درته ویلي وای چې له عقله پرته زور، تباهي ده.

(۳)

سېرلي خړو خاورو ته کتل... پیشو پر پروړه پرته وه. هيلی د چرګې پر ملا سر ايښی و، ټول غلي ول.

پیشو وسونګېده:

–ټول زما له لاسه. د ځینو کسانو ماغزه زړورتیا ته نه وي جوړ.

یو دم يې وژړل.

چرګې وویل:

- بس دی نورا ځان مه ملامتوه! خره پخپله خره وه، څوک به رحمدل ووهي!؟

د سېرلي غږ راغی:

–پیشو! ټوله ورځ دې په ژړا تېره کړه.

له پورته پروړه را وښویېده، کوچنی موږک راغی، د پیشو پر لکۍ تېر شو.

پیشو ور وکتل، بېرته يې سر ولګاوه.

موږک مخکې راغی، د پیشو له برېت سره ولګېد. پیشو مخ ترې واړاوه. موږک منډه کړه.

یو دم د چرګې د ټټر له پستو بڼکو نارې راووتې:

–مه مې وله! مه مې وله، مه مې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګه ودرېده، يوه چرګوړي يې په خوب کې چيغې وهلې...

چرګې خپل چرګوړی وخوځاوه:

-ځار! پورته شه.

چرګوړې سترګې رڼې کړې، يو دم يې د مور د ټټر په پستو بڼکو کې سر ننهایست. ژړا يې زور ونيو...

چرګې وويل:

-مه ژاړه، خوب دې ليد.

چرګوړي په ژړا کې وويل:

-رحمدل ټوپک را پسې را اخيستی و، منډې يې را پسې وهلې، ويشتلم يې.

چرګې سوړ اسوېلی وايست:

-رحمدله، دا غټې سپېرمې دې وخورې، خپلو اولادونو خو ښه ورځ درنه ونه ليده، ان زما چوچونې دې لا په رواني تکليف اخته کړل.

اذان راغی.

پيشو وويل:

-رحمدل به اوس په جومات کې په اول کتار کې ولاړ وي.

وخت ووت، د کادانې د دريځې رڼا ورو ورو کمزورې کېدله. يوه شغال ناره کړه.

هيلی وويل:

-دی څه وايي؟

ځواب يې وانه ورید.

د بل شغال نرېدې ناره راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيلی وويل:

-سېرليه، ته بې په ژبه پوهېږې؟

له تياره کونجه د سيرلي غږ را ووت:

-خير دی هيلی، خرې ته خوابدی يم، مه مې په عذابوه.

پيشو وويل:

اول شغال ناره کړه:

"را ووځئ، خطر نه‌شته، انسانان ويده شول."

دويم شغال ور غږ کړل:

"خدای مو دې له دې مردارخورو وساتي."

سوړ اسوېلی يې وايست، و يې ويل:

-اخ خرې! نو دومره لويه اشتباه! ټول خو اوږدغوږي دوی نه دي چې حوصله درته وکړي.

يو دم يې ژړا او خندا سره ګډه شوه:

-چرګې، خره به مې ډېره په عذابوله، په زړه دې دي، يوه ورځ مې له بامه په نس کې پرې را ټوپ کړل. دې يوازې راته وکتل.

غلې شوه. و يې ويل:

-اه ګرانې، تر رحمدل خو زر وارې حوصله‌ناکه وې.

ناره راغله:

-بي، بي، بي، بي، بي....

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-چرګې، سايره ده، اوس به يې بيا لنده ډوډۍ درته راوړې وي.

چرګې وويل:

-زړه ته مې نه کېږي.

-هيلۍ! ته ورشه، هيڅ دې هم نه دي خوړلي.

هيلۍ د چرګې پر ملا غاړه کېښوده.

چوپه چوپتيا وه، شغالانو زېري کول، د خوشالي زېري! رحمدل دوی ويده وو.

(۴)

هيلۍ د چرګوړي په ژړا سترګې رڼې کړې. د سېرلي خرهارۍ خوت، چرګې خپل چرګوړي ته زړه ورکاوه چې خوب او ويښه فرق سره لري. پيشو نه وه.

هيلۍ د دېوال له سوري ووته. سپېدې چاودلې وې، خو لا هم ستوري ځلېدل. هيلۍ شا و خوا وکتل، سپي په چوتره کې په خپلو مخکېنيو غځېدلو پښو خپل غټ سر ايښی و. هيلۍ تر چوترې لاندې ورته ودرېده، غړی يې اوږده کړه. د سپي سترګې پټې وې. له سينې يې غژهارۍ را ووت.

هيلۍ بېرته د کادانې خوا ته ورغله. پورته يې وکتل، پيشو د کادانې پر بام ناسته وه. تر نېغو غوږونو پورته يې سپوږمۍ ښکارېدله.

هيلۍ ورغږ کړل:

-در ختلای شم؟

پيشو له پورته ور وکتل، و يې ويل:

-کادانې ته ننوځه، اوږدغوږی نه وينې!؟

-ويده دی.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بام ته د لرګي زينه ولاړه ده، خو زحمت مه باسه، پښې دي زينې ته نه دي جوړې.

هيلۍ همالته ودرېده، غوږ يې ونيو، د سيند د اوبو غږ راته.

هيلۍ وويل:

-پيشو، څه وينې؟

-لرې د هسک غره سپينې څوکې تر لمنو پورې روښانه ښکاري، له دې غره ګنې درې را پرې دي، يوه دره يې همدا ده، د دې درې په منځ کې سيند بهېږي، د سيند اوبه له هماغو واورو سرچينه اخلي. دواړو غاړو ته يې شنه فصلونه او ګڼ کلي پراته دي، د ډېرو کورونو له دودکشونو خړ لوګي پورته کېږي. سيند مړې اوبه لري، خو ځای ځای غټې تيږې غږ ورکوي. تر ړنګ پله لږ ور ها خوا د غونډۍ په لمن کې سوځېدلی مکتب ښکاري.

غلې شوه.

د توپک ډز راغی.

هيلۍ وويل:

-رحمدل به بيا کومه هيلۍ ويشتلې وي

-نه، رحمدل له سپي پرته ښکار ته نه ځي، خو دلته په سلګونو رحمدل دوی اوسي. هر يو په لوخو کې خپلې مورچې لري.

يو دم د هيليو د وزرونو شنها راغله. خرې هيلۍ منبوکه پورته ونيوله، نارې يې کړې.

سپی وغرېد. هيلۍ په يوه او بل انډې شوه. کادانې ته ننوته.

(۵)

کوکوګلې په خواست وويل:

-وه هلکه. ورشه، پلار ته دې ووايه.

د باتور غږ راغی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل چا ته ووايه. نه وينې، لينده جوړوم

پيشو له پروړې ټوپ کړل، تر سوري يې سر وايست.

هيلۍ وويل:

–څه خبره ده؟

–نه پوهېږم. باتور په چوتره کې لينده تړي.

هيلۍ پيشو ته ورغله.

کوکوړکلې ناره کړه:

–سايرې! هله، پلار دې را وبوله!

نجلۍ پلاسټيکي څپلکې په پښو کړې. په منډه د باغ خوا ته روانه شوه.

کوکوړکله غوجلې ته ورغله.

پيشو وويل:

–بايد کيسه مالومه کړم.

ټوپ يې کړل، تر کوکوړکلې مخکې غوجلې ته ننوته. په اخوره کې کېناسته. برګې غوا ته يې وکتل، و يې ويل:

- خوشايي خو دې نه دي بند! څنګه داسې بېواره زورونه وهې؟

کوکوړکله راغله، د غوا په ښکرو يې سور تاويذ را وځړاوه. پيشو ور وکتل، د ښځې په سترګو کې اوښکې رغړېدې.

غوجله تياره شوه، رحمدل په وره کې ودرېد:

–څه خبره ده؟

کوکوړکلې وويل:

–برګه غوا لنګېږي، خو ما ته ښه نه ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل له جېبه موبایل را وایست، غوږ ته یې ونیو، شېبه وروسته یې په وارخطایي وویل:

-ها! انوره، غوا لنګېږي، ښه نه ده.

غلی شو.

و یې ویل:

-موټر در ولېږم.

یوه شېبه یې خوله پټه وه، بیا یې وویل:

-سمه ده، خو لږ بېړه وکه.

غیرت راغی، وارخطا و. و یې ویل چې ناروغ پسه مړ پروت دی.

د رحمدل رنګ والوت. ورغی. پسه د نورو پسونو په منځ کې پښې غځولې وې.

رحمدل ناره کړه.

-سایرې؟

نجلۍ په منډه له دالانه را ووته، جارو یې په لاس کې و. په چوتره کې ودرېده.

رحمدل وویل:

-تا ته مې نه و ویلي چې پر پسه پام کوه!

نجلۍ غځېدلې پسه ته وکتل، رنګ یې والوت. په وېره یې وویل:

-زه د شپې دوه وارې ورته را ووتم، بتۍ مې ور واچوله. پسه په خپلو پښو ولاړ و.

رحمدل ځمکې ته ټیټ شو. بېرته ودرېد، ځغ، ډېره د نجلۍ تر ښي غوږ تېره شوه، له دېواله یې یوه لوښت کاګل را جلا کړ.

رحمدل چیغه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–وه رنډې! پام نو داسې وي!

نجلۍ دالان ته منډه واخیسته.

پیشو له غوجلې را ووته.

کوکوګله راغله. مړه پسه ته یې وکتل، یو دم کېناسته. سر ته یې غبرګ لاسونه ونیول، غریو واخیسته:

–خدایه. د کومې ګناه سزا راکوې!؟

رحمدل چیغه کړه:

–ته مې پوه کړې وې چې پسه ښه نه دی. نجلۍ ور لېږه.

کوکوګلې په وارخطایي وویل:

–سایره مې د شپې دوه وارې ورته را ویښه کړه.

پیشو غلې کادانې ته ننوته.

هیلۍ وویل:

–څه خبره ده؟

پیشو پر پروړه پرېوته، و یې ویل:

–اجب خلک دي، د پسونو غم به هم نجونې خوري، ځوان زوی ته نه وایي، خوب یې خرابېږي، خو نجلۍ ګرمه ګڼې چې ولې یې پر پسه پام نه دی کړی.

د چرګوړي غږ راغی:

–مورې! باغ ته نه ځو؟

پیشو ور وکتل:

–مور دې مه په عذابوه. د رحمدل پړسېدلې سپږمې نه وینې!؟ نن د باغ ورځ نه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سېرلي وويل:

-پيشو! په دې ورځو کې دې له ځانه پلار راته جوړ کړی دی، په نصيحت بده ښکارې، د چرګوړو زړه تنګ شوی. پربېږده چې مور يې يو چکر ورکړي.

پيشو مخ ور واړاوه:

-که دې پلار وای، نو پخوا مې لا تر ستوني نيولې. داسې کم عقل اولاد مې نه غوښت.

پيشو دباندې وکتل، ناره يې کړه:

-اوېدلکيه؟

سپي ور وکتل.

پيشو وويل:

-ډېر رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، دا خلک په عادي حالت کې په واک نه وي، اوس خو يې د لسو زرو پسه په مفته کې مردار شو.

سپی په خبره کې ور ولوېد:

-چټياټ مه وايه. تا ته زور درکوي چې زه ولې په رحمدل ګران يم.

پيشو وويل:

-شکر! که په دې مردارخور ګرانه وای، زړه به مې ټک چاودلی وای.

سپي مغروره څېره ونيوله، رحمدل ته ور نږدې شو. لکی يې ووهله، پر بوټ يې وربوز ور کېښود.

رحمدل ناره کړه:

-څه تر کونه مې تاوېږې!

د سپې تشې ته يې د بوټ تېره څوکه سيخه کړه. سپي کوړنچ وهل. لرې ودرېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ور غږ کړل:

–نه مې درته ویل! دا عادي خلک نه دي. په یوه دقیقه کې به ورباندې ګران یې، بله دقیقه به له بوټونو سره درکې خېژي.

د کور دروازه وټکېده. د موټرسایکل غږ د غوجلې له وره سره غلی شو. پیشو ور وکتل، و یې ویل:

–غوا ته یې ډاکټر راووست.

بېرته غلې پرېوته. و یې ویل:

–اخ! نجیبې خوارکی تر پایه ډاکټر و نه لید.

رحمدل او غیرت له یوه ځوان سره غوجلې ته ننوتل.

سېرلي وویل:

–پیشو، احوال یې نه راوړې؟

پیشو ور وکتل:

- ته به څه وخت هوښیارېږې؟ تمه مې در نه وخته. د څه احوال؟ غوا ده، لنګېږي، ډاکټر یې ورته راووست. دومره خو خره هم پوهېده.

چرګې وویل:

–په مړو پسې څه مه وایه.

پیشو غږ و نه کړ. ښه شېبه ووته، غیرت له غوجلې راووت، خندل یې، په چوتره کې یې ناره ونیوله:

–ادې! مبارک! غوا لنګه شوه.

کوکوګله راووته. اوله پوښتنه یې د سخوندر په اړه وه. نر ده که ښځه؟ ځواب یې وارېد، ښځه.

د کوکوګلې رنګ تازه شو، په بېړه بېرته کوټې ته ننوته، د زېري نارې یې راتلې، وړه خبره نه وه. غوا سخوندره پیدا کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل خندا راغله. پیشو ور وکتل، د ډاکټر په جېب کې بې پیسې ور منډلې. خوشاله و چې د سخوندر پر ځای سخوندره پیدا شوې ده.

پیشو وویل:

-درې کاله مخکې کوکوګله په اولاد مریضه وه. د کلي یوه زړه ښځه بې ورته راوسته. کوکوګلې ټوله شپه له درده چیغې وهلې، سهار بې په چیغو کې د یوه کوچني ژړا ګډه شوه. رحمدل برنډې ته ور وخوت، له هماغه ځایه بې ور ناره کړه:

-هلک ده که نجلۍ؟

له کوټې د زړې ښځې خوابدی غږ راغی:

-د خدای داد ومنه، نجلۍ ده.

رحمدل اول په چوتره کې ډک سطل واړاوه، بیا کړنګ شو، اینبې دیګ ته بې پېښه ورا واچوله. وروسته بې پټکی له ځمکې وویشت، له ډېرې غوسې بې پر خپل مټ کلکه خوله ولګوله. د خدای په داد نه و راضي.

خو اوس د غوا سخوندرې ته خوشاله دی. یو بل ته مبارکي ورکوي، دلته تر نجونو د غوا سخوندره ډېر عزت لري. دا خلک بې په زېږېدېدو خوشاله کېږي، زېري کوي، خو نجونې.

غلې شوه. سړه ساه بې وایسته:

-اوف، ورک بې که! دې خلکو ته به دې پر زړه تناکې را وخېژي.

چرګې وویل:

-پیشو!اوس خو رحمدل خوشاله دی، که چرګوړو ته یو چکر ورکم، ته وا خطر خو به نه لري!؟

پیشو ور وکتل، دواړو چرګوړو معصومې سترګې نیولې وې.

پیشو وویل:

-زړه دې، خو پام کوه، رحمدل دوی په واک نه دي.

چرګې،هیلی ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه ځې؟

هیلۍ وویل:

-تورغوړۍ به څه کوم؟

-بېغمه اوسه، راځه.

هیلۍ له چرګې او چرګوړو سره دباندې ووته. ترپ شو. د هیلۍ له روغ وزره دوړه پورته شوه. د باتور خندا راغله. چرګې ور وکتل، باتور په چوتره کې ناست و، په لاس کې یې سره لینده ښکارېدله.

چرګې هیلۍ ته وکتل:

-ژوبله شوې.

هیلۍ بېرته کادانې ته منډه واخیسته.

چرګه هم له خپلو چرګوړو سره را وګرځېده.

پیشو تر هیلۍ را تاوه شوه، و یې ویل:

-ښه ده چې لوېه وه، که نه تر دې ځایه نه را رسېدې.

غلې شوه. و یې ویل:

-تورغوړۍ دوی دومره خطرناکه نه دي، له باتور دوی وډارې شئ.

چرګوړی وچونګېد:

-مورې! نو نن دباندې نه وځو؟

-نه

(۶)

پیشو راغله، پر خپلو شونډو یې ژبه تېره کړه، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-غرمې ته چربه ده.

ټولو ور وکتل. پیشو د پروړې سر ته وخته، و یې ویل:

-همدا اوس له دالانه راغلم، له دېګونو وار نه کېږي، ځوک قورمه پخوي، ځوک وریزې پرېمنځي، ځوک د کباب لپاره پسته غوښه بېلوي، ځوک چرګې او .

غلې شوه. چرګې ته یې وکتل، و یې ویل:

-چرګوړي خو دې وینې نه دي؟

چرګې حیرانې سترګې ور واړولې.

پیشو وویل:

-ښه خبره مې نه کوله، ډارېږې.

چرګې وویل:

-ویده دي.

پیشو وویل:

-ځوک چرګې او چرګان له پوسته کوي.

غلې شوه، سېرلي ته یې وکتل، و یې ویل:

-سیرلیه خیرنه، ته هم مه خپه کېږه. د هندواڼو پوستکي به در ورسېږي.

هیلی وویل:

-کومه خاصه خبره ده.

موږک منډه واخیسته، پیشو پسې ور غږ کړل.

-مه وېرېږه، نن په تا مردارخور نس نه ډکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرګې غږ راغی:

-د هیلۍ پوښتنه دې ځواب نه کړه.

پیشو وویل:

-ها! خود خاصه خبره ده. رحمدل مېلمانه لري. واړه کسان نه دي، د دې سیمې تر ټول غټ، مخور، پوه،د عزت او د جرګو-مرکو کسان بې راغوښتي دي.

هیلۍ وویل:

-ولې؟

-هیڅ! رحمدل کله کله خرچه کوي، له زورورو کسانو سره بې جوړه ده، وايي چې په درد مې خوري.

پورته شوه. له سوري بې سر وایست، و بې ویل:

-اوږدغوږی نه‌شته، راځي! پرون هم ټوله ورځ دباندې و نه واتو.

چرګې خپل چرګوړي را وینښ کړل، له سېرلي پرته ټول باغ ته لاړل. نجونو د توتانو سیوري ته پر سرو غالیو توشکې او بالښتان اینښودل.

پیشو ټیټې ونې ته وخته، هیلۍ د لښتې اوبو ته ور ولوېده، د چرګوړو په یوه سره چینجي سره جنجال و.

پیشو له پورته وویل:

-اوږدغوږی نه ښکاري.

د سپي غپا راغله. پیشو ور وکتل، په تاکونو کې را روان و.

پیشو وویل:

-بد مخلوق ډېر عمر لري، یاد مې کړ، پیدا شو.

ناره بې کړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اوږدغوږې!

هیلۍ وویل:

-خیر دی، مه بې راغواړه.

پیشو وویل:

-اوس خو مې ور غږ کړل.

سپی راغی. تر ونې لاندې ودرېد.

پیشو وویل:

-راځه چې سره دوستان شو.

سپی وغرېد.

پیشو وویل:

-هیلۍ وایي چې په نوره دنیا کې سپي، پیشو او موږک یو ځای سره اوسي. خواږه ملګري دي، له یو بل سره مینه لري.

سپي هیلۍ ته وکتل.

د هیلۍ سر وڅرېد، په اوبو کې د لښتي د ژۍ ونښو ته ورغله.

سپي وویل:

-د هر کم عقل خبره مه منه.

پیشو وویل:

-اوف، سپیه! رحمدل خو نه بې چې ځان تر نورو هوښیار ګڼې.

غلې شوه، و بې ویل:

-بیا هم ښه ده، مشوره دې راکړه، نه به بې منم، یانې سره ملګري شوو!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ته یو ځل راکښته شه.

–رښتیا؟ څه نه راته وایې!؟

سپی وغرېد.

–نه

پیشو له پورته ښاخه، لاندې ته ورغله، ودرېده، و یې ویل:

–ډېرې مړې سترګې دې دي، د باور وړ نه یې.

سپي یو دم ور ټوپ کړل، خلاصه خوله یې د پیشو د لکۍ تر څنګ تېره شوه، لاندې په جووه کې ولوېد.

پیشو پورته ښاخ ته وخته، سپي ته یې وکتل، و یې ویل:

- ما ټوکې کولې، خو له تا په رښتیا کونه ورکه شوه. سپی نو چا ملګری کړی دی!

سپی روان شو.

پیشو ورپسې غږ کړ.

–مردار ځړېدلې، اوږه غوږونه دې وخورې. بیا دې خوا ته و نه وینم.

چرګې او هیلۍ ته یې وکتل، و یې ویل:

–ومو لیدم!؟ څنګه مې درته وډار که!؟

مخامخ یې وکتل، و یې ویل:

–رحمدل په لاسونو غرېږي، لکه چې نوي فرمایشات لري!

له ونې یې ټوپ کړل، په جووه کې لنډه ورغله. د تش سطل شا ته پرېوته.

رحمدل ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

...شاوخوا سمه اب‌پاشي کړئ، لوښت ځای وچ و نه وينم. سايرې! هندوانې ځا ته ور کښته که. تر غرمې بايد سړې شي. سر له اوسه لا څلور ترموزه چای تيار کړئ، وچه مېوه مو هېره نه‌شي. بله خبره، وړې نجونې باغ ته مه راپرېږدئ. ورته ووايي چې که مې يوه هم وليده، پښې به يې ور ماتې کم.

غلی شو، نسوار يې تر ژبه لاندې واچول، و يې ويل:

-غيرته! حاجي شمشېر خان ته ورغلې؟

ځوان وويل:

-ټليفون مې ورته وکړ!

د رحمدل ټنډه تروه شوه:

-ټليفون او کور ته ورتګ فرق سره لري.

د سايرې غږ راغی:

-شيرين اغا! څو کسان دي؟

رحمدل تريو ور وکتل.

نجلی په وارخطايي وويل:

-مال څو بالښتان کېږدم؟

-که يو دوه اضافه راوړې، بلا به دې ووهي!؟

نيازۍ سطل ته ورغله، پيشو ټوپ کړل، لرې ودرېده.

ښځې سطل ور واخيست. د لښتي له اوبو يې ډک کړ، تر چمن ور ها خوا له سپېرې ځمکې دوړه پورته شوه.

رحمدل غبرګې پايڅې ور پورته کړې. په خوشکه يې وويل:

-سوکه! چا ته دې دومره سودا ده؟ کوم يار خو دې نه راځي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیازۍ ځمکې ته وکتل.

رحمدل روان شو. لرې د ونې سیوري ته پر لیمڅي کېناست. ټوپک یې ور واخیست. پیشو ورغله. د ګلاب تر غټ بوټي لاندې ورته کېناسته. چرپا یې واورېده، ور و یې کتل، هیلۍ له اوبو را وخته، پر یوه او بله خوا شوه، پیشو ته ورغله.

باتور راغی، د پلار تر څنګ کېناست. ورو یې وویل:

–شیرین اغا! سهار مې اشرف ولید، له کلاشنکوف سره دباندې راوتلی و.

د رحمدل ټنډه تروه شوه، و یې ویل:

–نو ته څه بلا وهلی یې، تربره ته ځان کم مه راوله! په کور کې دوه را څرېږي.

د هلک سر وځړېد:

–خو کله کله طیارې ګرځي.

رحمدل ته غوسه ورغله:

–بس! له بې‌غیرته خبرو مې بد راځي. ځان ته نارینه وایې! نر پسه حلالېدا ته پیدا دی.

هیلۍ وویل:

–زده یې دی؟

–څه؟

–کلاشینکوف؟

پیشو ور وکتل:

–هیلۍ! ډېره ساده یې. کلاشینکوف خو عادي خبره ده، د هاوان، پیکا او دهشکې خبرې کوه. رحمدل مې ځو ځله لیدلی دی، زامنو ته یې د څو رنګه وسلو خلاصول او بېرته تړل ور زده کول. له باتوره ټک نه خطا کېږي.

غلې شوه. و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هاغه ونه وينې؟ هاغه تر سرخ بېدې ور ها خوا، هسک چنار.

-هو.

-ځو ورځې مخکې د هماغه چنار په سر کې کارغه ناست و. باتور له دې ځايه کلاشينکوف ورته ونيو، لاندې يې راواچاوه.

هيلۍ وويل:

-خو په نوره دنيا کې داسې نه ده، يوه شپه ستړې شوم، د يوه کور تر مخې د اوبو حوض ته ور کښته شوم. له کوټې د ښځې او سړي غږ راته، ښځه ګيله‌منه وه، سړي ته يې ويل چې ماشومانو ته دې ولې داسې ګېم راوړی چې ټوپک لري. دواړه سره وغرېدل، ښځې ويل چې ټوپک د ماشوم په روحياتو بده اغېزه لري، بې‌رحمه يې اموخته کوي. سړي بخښنه وغوښته.

پيشو وويل:

-دلته دا خبرې نه‌شته. رحمدل دوی تر نورې دنيا هوښيار دي، تېر کال له پله سره يو ټانک ماين پورته کړ. قوه لاړه، ما پخپله وليدل، ماشومانو د انسانانو د غوښو ټوټې جلانو ته وړې. چا ورته ويلي وو چې جل د انسان په خوښه ښې ناري وهي.

همدا اوس باتور ته لاس تړلی انسان پرې باسه، بس، په وژلو کې يې مازې يوه خاشه ثواب ور وښيه، چاړه پرې تېروي.

هيلۍ ردې سترګې ورته نيولې وې.

پيشو وويل:

-زه د دې درې په ډېرو کليو کې ګرځېدلې يم، يو کور هم بې‌ټوپکه نه دی. ووړ، زوړ، ټوپک خپله ګاڼه ګڼي.

غلې شوه، و بې ويل:

-هيلۍ! اوږدغوږی راغی. لاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی د لښتي پر ژی پر شنو وښو خپله ژېړه مښوکه کېښووده. د وښو د څوکو له منځه بې ور وکتل، له رحمدل سره څلور نور کسان د ونو سیوري ته ناست وو.

د تاک پاڼې وخوځېدې. هیلی ور وکتل، پیشو تازه د تاک د پلنو پاڼو سیوري ته پرېوته. هیلی ورغله. و بې ویل:

-نو دا د رحمدل مېلمانه دي؟

پیشو وویل:

-نوې خبرې وکه. پخپله هم پوهېږې چې مېلمانه دي. وینې بې، پوښتنه ولې کوې؟

غلې شوه. و بې ویل:

-راته ووایه چې پوښتنه دې ځکه وکړه چې ته د ویلو لپاره نوي څه نه لرې، خو زما هره خبره نوې ده، نورو ته نه، تا ته نوې ده، ځکه ته دلته نه بې اوسېدلې، له نورو ملکونو راغلې بې، له ټکي هم نه بې خبره.

له پورته خړه، وړه غنې په تار پورې را وزنګېده، پیشو ور پوه کړل، غنې په پاڼه پورې ونښته، پیشو وویل:

-دا څلور کسان د رحمدل د راز ملګري دي، سره جوړه بې ده، رحمدل بې په کال کې درې- څلور ځله ډوډۍ ته را غواړي. دا عادي خلک نه دي، کاشکې د باغ د دېوال ها خوا در ښکارېدای، هر یو څو وسله‌وال او قیمتي موټرې لري.

غلې شوه، و بې ویل:

-هیلی! که لږ ور نږدې شو، خبرې به بې واورو. ته خو به رڼه میدان هم ورتلای شې، بس، همداسې په اوبو کې نږدې ورشه. زه به په تاکونو کې د غیرت تر موټرسایکله ځان ورسوم.

پیشو ټوپ کړل. هیلی پسې وکتل، یو ځای په پروتو لاړه، وروسته بې ملا نېغه ونیوله، تر لښتي واوښته، د موټرسایکل شا ته پرېوته.

شېبه وروسته هیلی هم ورغله. و بې ویل

-که اوږدغوږی راغی! بیا؟

پیشو ور وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې تل منفي فکر کوې؟ که دا نه راغی، بیا؟

یو دم د خندا غږ واورېدل شو. پیشو وویل:

–د ټولو خولې خلاصې دي، خو تر ټولو حاجي شمشېر خان ډېر برېږي.

–ته بې پېژنې؟

–څه د پلار زوی مې دی! خو همدلته څو مېلمستیاوو ته راغلی، یو څه ورسره بلده یم.

د رحمدل غږ راغی:

–ورک بې که، اجب وختونه وو.

هیلۍ وویل:

–رحمدل په کومو وختونو پسې ارمان کوي؟

- دا خلک تل په تېرو وختونو پسې مړه دي.

یوه ډنګر سږي وویل:

حاجي شمشېرخانه! هغه د کاروان موضوع دې څنګه شوه؟ چا ویل چې په سرحد کې ډزې درباندې وشوې.

چاغ، ګردي سږي وخندل:

–پاچا! ته ام اجبې خبرې کوې، موږ نو بیا کله په کراره تر سرحدونو اوښتي یو.

هیلۍ وویل:

–ولې؟ څه کیسه ده.

پیشو وویل:

–حاجي شمشېرخان د پوډرو کاروبار کوي، په کال کې دوه ځله کاروانونه تړي، تر ایرانه بې اړوي، په ترکیه کې بې خپلو نورو ملګرو ته ور سپاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ وویل:

-نو دوی؟

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-چوپ! غوږ ونیسه.

حاجي شمشېرخان وویل:

-یاره پاچا پوډرو نو بیا کله پیسې نه دي ګټلې! سږ کال د ایران لاره سخته وه، خو خدای مهربانه دی، تش لاس دې نه پرېږدي، په داخل کې د پوډرو او تریاکو بازار تود و.

پیشو وویل:

-څه وخت مخکې رحمدل راډیو نیولې وه، ویل یې چې په دې وطن کې د معتادانو شمېر تر دریو میلیونو واووښت.

د حاجي شمشېرخان له غوسې ډکه ناره کړه:

-ورک یې که رحمدله. پردل مرداره کړه. مه یې را یادوه، شراکت مې ورسره پرېښبود، حرامو ته یې لاس ور واچاوه، د خدای دښمن مې بد ایسي، له تاجکستانه په پټه شراب راوړي.

پیشو وویل:

-اجبه ده، شراب حرام دي، پوډر حلال! دې سړي نیم وطن غرق کړ، یوازې په همدې څو کلیو کې سلګونه کسان معتاد دي.

هیلۍ وویل:

-دا پاچا بیا څه کار کوي؟

پیشو سوړ اسوېلی وایست:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-زه د نهو کالو یم، زما په یاد لا د دې غرونو لمنې تکې شنې وې، خو مور مې راته ویل چې یو وخت ټول سیند په ونو کې نه ښکارېده. لوړې او ژورې، ټول ځنګل و، د ابادۍ لپاره یوه لوېشت خړه ځمکه نه پیدا کېده. خلکو به ونې وهلې، د کورونو لپاره به یې ځمکه خالي کوله، خو اوس هیڅ هم نهشته.

غلې شوه، وبې ویل:

-پاچا د چهار تراشو تجارت کوي، ده او ملګرو یې ټول غرونه لغړ کړل، نږدې ونې یې په موټرو کې راوړې، کومو ځایونو ته چې د موټر لار نه سیخېده، ونې به یې اره کړې، په سیند کې به یې واچولې، لاندې به یې له اوبو را و ایستې. اوس یوازې په ډېرو لوړو کې یو څو ونې پاتې دي. پاچا یوه ورځ په ټلیفون کې چا ته ویل چې کچرې او اوښان ورته تیار که.

د رحمدل خندا راغله:

-عبدالرحیمه، ته او خدای! هغه د جنګ کیسه دې وکه، شمشېرخان حاجي دا څو میاشتې مساپر و، نه یې ده اورېدلې.

یوه له رنګه تور سرې تر ورانه بالښت لاندې کړ، پیاله یې کېښوده، و یې ویل:

-ها خو مې د وزیر له اوښي سره وخوړل. سرکوزي دوه لکه ډالر غوښتل.

پاچا وویل:

-سمه کیسه وکه.

عبدالرحیم غاړه صافه کړه:

-یاره پاچا څه درته ووایم! د وزیر له اوښي خو مې دا اوله پروژه نه وه اخیستې، له کومې ورځې چې مې شرکت جوړ کړ، یوازې له ده مې دا اتمه پروژه وه. دوه مکتبه، لوی پل، درې کوچني بندونه... دا ټول مې ورته جوړ کړل، خو په اخېره کې یې راسره مرداره کړه. ده له وزارته یوه پروژه راته را وایسته، غوړه ګوله وه، دوه منزله لېسه جوړېده، یوولس لکه ډالره ورته منظور شوي وو. د وزیر له اوښي سره مې لا له اوله خبره خلاصه کړه، یو نیم لک مې ورته ومنلې.

بس! په یوولسو لکو کې مې درې نیم لکه په تامیر ولګولې، شپېته زره مې د حکومت ولسوال ته ورکړې، څلوېښت زره ملا عبدالغني را نه واخیستې. یو لک هغو انجنیرانو یووړې چې پروژه مې ور تسلیم کړه. اخېر د وزیر د اوښي وار راغی، یو نیم لک مې ور وړې، خو دی وچ منکر شو، قسم یې یاد کړ چې د دوو لکو خبره مې درسره کړې وه، ورته و مې ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غلط شوی یې، که دوه لکه تا ته درکم؛ نو ما ته څه پاتېږي. نه یې منله، ماغزه مې ورته واوښتل، خبره مو سره واړوله، په خپله شعبه کې مې له سره چایه په ډک ګیلاس وویشت، اخ! حاجي صاحبانو! کاش چې هغه ساعت مو لیدلی وای، په لوند پتلون کې یې د بیزو غوندې اجبې ټوپکې وهلې.

ټولو وخندل:

هیلی وویل:

–هاغه یو ولې پټه خوله دی؟ هیڅ هم نه وایي، تروش تندی یې نیولی، ان هیڅ خندا نه ورځي.

–هغه حاجي باز نومېږي، دروند دی.

–پوه نهشوم.

–دلته چې څوک خبرې و نه کړي، خلک یې پوه او دروند بولي.

–نو چې خبرې و نه کړي، له کومه به پوه شو چې پوه دی. په نوره دنیا کې پوه خلک ډېرې خبرې کوي، که دوی و نه غواړي، نور یې غږوي، ځکه پوه وي، د پوه سړي خبرو ته ټول ضرورت لري. ډېر څه ترې زده کوي.

پیشو وویل:

–چوپ! د حاجي باز کوناټي سره وخوځېدل، اوس به یې پخپله عالمانه خبره واورې!

حاجي باز یو دم وخندل، و یې ویل:

–نو د وزیر د اوښې په کوناټو به هم اجبې غټې تناکې راختلې وي.

همدا یوه خبره یې وکړه. بېرته یې جدي څېره ونیوله، دروند کېناست.

پیشو وویل:

–اوس خو پوه شوې چې دلته غلي سړي ته ولې پوه او سنګین وایي. دا ځکه چې تر غږېدا یې نه غږېدا ښه ده. دا خلک چې څومره کم غږېږي، هومره به کم چټیاټ وایي. مالومداره، تر ټولو کم چټیاټ ویونکی به تر نورو پوه او سنګین وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو سوکه ولاړه شوه، لرې کېناسته. هیلی ورغله. و یې ویل:

–ولې را ولاړه شوې؟

پیشو سره سا وایسته:

هیلی! نور نو دې چټیاټو سترې کړم.

غلې شوه. و یې ویل:

–ګوره! دا کسان لس بجې راغلل. اول نیم ساعت خو یې دوه درې ځله په څه حال، څه احوال، ښه یې، کراري ده... تېر شو. بیا د معدن د الوځولو، د ځنګلونو د وهلو، پوډرو، قاچاق، د مکتب، پل، پلچک، کلینیک... له پیسو څخه د غلا... په باره کې وغږېدل. هر څه یې عادي وګڼل، یوازې پیسې وې. وروسته یې نیم ساعت د ښکار کیسې وکړې، بیا د دویمې او درېیمې ښځې د درلودلو ضرورتونه یاد شول، اخېري خبرې په ښه جنګې زرک ودرېدې.

نو ته فکر وکه! دلته له پل، پلچک، روغتون او مکتبه غلا، قاچاق، د پوډرو کاروبار، د ځنګلونو وهل، د معدنونو الوځول... افتخار دی. دا خلک هیڅ شرم نه لري، ان د خپلو مړو هډوکي یې لا په نورو خرڅ کړل. په دوی کې د وطندوستي یوه ذره حس هم نه‌شته.

په دې دومره وخت کې نه په مکتب وغږېدل، نه چا دا وویل چې د کلي لاره خرابه ده، نه کلینیک یاد شو، نه یې کومه د وطندوستي خبره وکړه.

پیشو غلې شوه. و یې ویل:

–هیلی! در نه لاړم. مېلمانه ډوډۍ ته ولاړ شول.

پیشو منډه واخیسته. تر واړه وره ووته، د کور په چوتره کې یې ساه ونیوله. دېوال ته د تکیه شوي کاږه ځګ او دېوال تر منځ په چوله کې پرېوته.

نجونو ته یې وکتل، غټې کوټې ته یې ډک پتنوسونه وړل. پزه یې کش کړه، رنګارنګ خوراکونه وو.

غیرت راغی، په چوتره کې ودرېد، په لوړ غږ یې وویل:

–بلا وهلې یاست! یو څه ګړندی شئ، مېلمانه یې را ولاړ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سایرې وویل:

–لالا، مازې د هندوانو غوري پاتې دي.

غیرت وویل:

- خو ګورئ! غرې مو وا نه ورم.

غیرت کوټې ته ورغی، لوښي ښکلي اېښي وو. بېرته د دالان په وره کې ودرېد، و یې ویل:

–بیا هم درته وایم، غرې مو وا نه ورم.

ګډه خندا راغله. غیرت ور وکتل، مېلمانه کور ته له پرې شوې دروازې راووتل. ټول لمر ته ولاړې نوې لنګې شوې غوا ته ور وګرځېدل.

پاچا په خوند وویل:

–یاره رحمدله! اجبه بډوګی (قندولکه) سخوندره یې نه ده!؟ پر دې تور تندي خو یې دا سپین خال یوه دنیا ارزي.

عبدالرحیم وویل:

–رحمدله! ستا د غواوو ښه ذات دی، یوه سخوندره دې له ما سره هم ویل کړې وه.

ټول چوترې ته وختل، باتور له بدنی او چلمچي سره تیار ولاړ و.

رحمدل وویل:

–حاجي صاحبانو! زحمت مو وبخښئ، تر باغه ډېره لاره وه، ډوډۍ سړېده، همدلته مو سرشته ونیوله.

یوه یوه لاسونه پرېمنځل. کوټې ته ننوتل. حاجي شمشېرخان تر ټولو لوړ کېناست.

پاچا ډک دسترخان ته وکتل، و یې ویل:

–رحمدله! دومره زحمت ته ضرورت نه و، ساده ښوروا بس وه.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

– څه زحمت. یاران دې ژوندي وي.

پیشو د کوټې کړکۍ ته ورغله. ستمی یې واورېد، هیلی د چوترې په ټیټه ختېنه زینه نهشوای راختلای.

پیشو ور غږ کړل:

–اوږدغوږی راغی.

هیلی ټوپ کړل، چوترې ته ور پورته شوه. په وارخطایي یې شا و خوا وکتل، سپی نه و.

پیشو وویل:

–راځه! کله کله ډار هم ښه وي.

هیلی کړکۍ ته ورغله، غږی یې اوږده کړه. و یې ویل:

–د څلورو نفرو لپاره نو دومره مصرف!؟ ټوله کوټه ډک دسترخوان نیولې ده!

پیشو وویل:

–دا خلک عزت په مصرف کې ګڼي. رحمدل خو لا ښه دی، ګذاره یې کېږي، خو ډېر خواران خلک لا ډېر مصرف د مېلمه عزت بولي. دا څو ورځې مخکې مې دوه کسان ولیدل. یوه یې په خواره خوله له بله پور غوښت، ویل یې چې مېلمانه لرم. پیسې یې ورکړې، په هماغه ورځ یې چاغ وری واخیست. ټوله ورځ همالته وم. په سرې باندې غربت ختم و، ښځې یې له ډېر ټوخي ساه نهشوای ایستلای. ماشوم یې ناروغه و، یوه کوټه یې لوڅه وه، بلې یې زوړ پلاسټیکي فرش درلود.

غرمې ته مېلمانه راغلل، د سرې ملګري وو، نسونو ته یې غوښې ور واچولې. ماسپښین ساراګشت ته تېر شول. ډکې ګېډې تشې شوې، نه ما کړې، نه تا. بس! یوازې سړی غیرتي وګڼل شو.

مېلمانه لاړل، غیرتي چیلم ته کېناست. سترګې یې ځلېدلې، کله کله به په بربتو کې خندا ورغله، داسې ښکارېده لکه په ذهن کې یې چې د مېلمنو وروستی خبره ورګرځېدله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"والله! فلانیه، د مور شیدې دې شه، ډېر غیرتي يې." خو له کوټې يې د ناروغ ماشوم ژګېروي راتلل. ښځه يې دوه ځله ورته راغله، و يې ویل چې وه سړیه، د خدای روی ومنه، ماشوم مري. سړي ناره کړه چې څه وکم، پوروړی یم، ډاکټر او دوا پیسې غواړي، په جېب کې یوه روپۍ نه لرم.

ښځې ژړل. ده په راډیو کې سندره اورېده. سترګې يې له غروره ډکې وې. وړه خبره نه وه، غیرتي و.

هیلی وويل:

–خو ورته وګوره. ټوله کوټه ډکو غابونو نیولې ده. دا خوراک د شلو کسانو هم بس دی.

پیشو وويل:

–اه! کم خوراک يې نو بله بېغیرتي ده. دلته دوو نفرو ته د اتو کسانو تیاری نیسي. هر څه باید تر بسو څو وارې ډېر وي. که مازې یو څه کم شي؛ نو پېغور يې ګڼي. رحمدل څلورو کسانو ته شپږ منه پسه حلال کړ.

–خو اوس مې د رحمدل دوې کشرانې لوڼې ولیدې. په باغ کې ناستې وې، یوې د کمیس ارمان درلود، بلې ټیکری غوښت. د دې مېلمستیا پنځمه برخه مصرف هم تر مېلمنو ډېر و. په پاتې پیسو يې ټولې لوڼې پټولای شوای.

پیشو غلې وه.

د حاجي عبدالرحیم غږ راغی:

–یاره حاجي صاحبانو، دا د واکسین له والو سره به څه کوو؟ ستاسې کلي ته هم درغلي وو؟

پاچاپه ډکه خوله وويل:

–هو! وايي چې د واکسین د والو امنیت وساتئ.

حاجي شمشېرخان ته يې وکتل، حاجي بسته ورون خولې ته نیولی و. پاچا وويل:

–شمشېرخانه! ته څه پکې وايې؟

حاجي په ډکه خوله وويل:

–داخبرې په کېدو نه ارزي. له خوراکه مو باسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هیلی! باز ته وګوره! کوناټي يې وخوځېدل، وا بې وره! يوه خبره، خو پخه خبره کوي؟

باز وويل:

–واکسین څه په ډګ... وهئ. پخوا نه و، اوس دې هم نه وي، په دومره جنجال نه ارزي.

پیشو وویل:

–د همدې پوهاند صاحب يو لمسی ګوزڼ وهلی

پاچا وويل

–دا د نجونو د مکتب خبرې هم ماغزه را اېشولي دي. ها بله ورځ هم ولسوالي ته له ولايته د حکومت سرې راغلي وو. ویل يې چې لوی پل په يوه شرط درته جوړوو چې د نجونو مکتب به له بیا ترمیمه وروسته ساتئ.

حاجي شمشېر خان په ډکه خوله وويل:

–پربږدئ داخبرې! د خپل پلار او نيکه شملې مه ټيټوئ، نه مو مکتب په کار دی، نه پل، نه پلچک، نه سړک. زه خو وايم چې دا د هلکانو له مکتبه هم خدايکه ښه ورځ ووينئ! رحمدله، د دې نوې لنګې غوا سخوندرې دې ډېر خوند راکړ. نه به يې کې را؟

د رحمدل سترګې وځلېدې. په بېړه يې د فيرني پیشقاب ور بېرته کړ. و يې ویل:

–ولې نه حاجي صاحب، تر تا ځار! خو اوس غوا پرې لوشو.

حاجي شمشېرخان وخندل:

–زوروره، نو ما سمدستي کله پرې پکې اچولی دی.

پیشو سوکه وویل:

–اخ! پل، مکتب، پلچک، سړک... د وطن ابادي څه کوي! د غوا سخوندره مهمه ده.

پاچا وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–حاجي شمشېر خانه! په نورو تېز ورځې، خو په خپله خبره نه يې ولاړ.

حاجي شمشېرخان ور وکتل.

پاچا وخندل:

–ځان داسې ناکاره مه اچوه، خپله دې راته ويلي وو چې د کلات د جلدک تازيان نوم لري. دا وار يو کونگری درته راوړم. دوه ځله لاړې، خو...

حاجي شمشېرخان په خبره کې ور ولوېد. په خندا يې وويل:

–پاچا! غوټ درته مات يم، خو که به دروازغ درته وايم، اورته دې راباندې طلاقه يي! څو وارې مې په زړه کې را تېر شوې، خو ډېر مصروفه وم، سر ناخلاصه خلک دي، څو ځله مې د کوکنارو د کرلو چل ور وښوو، نوی تخم مې ور ووړ. بوجی–بوجی اصل کود مې ورته واخيست، خو کوکنار وکري، په پاللو يې نه پوهېږي، غوزې يې ورې راشي... خير، بل ځل مې نه هېرېږی. هاغه د مستو کاسه را بېرته که.

رحمدل وويل:

–باز حاجي! ته ونيسه، اجبه د سينې پسته غوښه ده. نه دې په عذابوي.

بازا! غټ ټېغ را وايست. رحمدل په لاس کې نيولې بوټی بېرته په پيشقاب کې کېښوده.

پيشو وويل:

–دې ته وايي دروند او هوښيار. عالمانه خبره يې ونه کړه، رحمدل يې په ټېغ وپوهاوه چې ډک يم.

حاجي شمشېرخان پر خپلو غوړو شونډو توليا تېره کړه، و يې ويل:

–ياره رحمدله! لکه چې دا نوې کډه دې ښه لاس لري، اخېري څو وارې ډوډۍ دې له خونده ډکې وې.

عبدالرحيم په خبره کې ور ولوېد:

–په دويم واده به دې د کور عزت خوندي وي. سپينه مامد دينه به درته وکم، زما خو درېيمې ته هم نيت دی.

ټولو وخندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خندا وویل:

-در واخلئ، لاس مه نیسئ.

له هرې خوا درانه ټېغونه راغلل، بیا تر ډېره شکرونه ایستل کېدل.

دعا وشوه. مېلمانه لا باغ ته له پرې شوې وره نه وو وتلي چې له دالانه ښځې او نجونې راووتې. ټولو کوټې ته ور منډه کړه، د کېناستلو په حال کې بې لا پیشقابونو ته لاسونه ور وغځول.

پیشو وویل:

-د دې نجونو کولمې یوازې د مېلمستیا په وخت غوړېږي.

هیلۍ ور وکتل:

-خو دوی د سړیو پاتې شونې خوري. کاشکې بې په دېګونو کې ځانونو ته یو څه پرېښبې وای.

پیشو وویل:

-خبره دې ژر هېرېږي. درته و مې ویل چې دا خلک څلورو کسانو ته د شلو نفرو خوراک ږدي، عزت بې ګڼي.

هیلۍ بېرته غړۍ اوږده کړه، وږو نجونو په خپلو غاښونو له هډوکو غوښې شکولې.

هیلۍ وویل:

-خو دا نجونې او ښځې تر اوسه ولې غلې وې. ټولې په یوه تنګ دالان کې راټولې وې. ان د وړو نجونو هم چوپ نه خوت. داسې لکه په دې کلا کې چې د ښځې یا نجلۍ په نوم هیڅ ژوندی ساری نه وي.

پیشو وویل:

-له غږېدا منع وې.

-ولې؟

پردي نارینه بې باید غږ وا نه وري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–پوه نه‌شوم.

–خدای دې پوه که. دلته د ښځې د غږ اورېدل هم د نارینه‌وو شهوت پاروي.

پیشو روانه شوه.

هیلی وویل:

–څه کوې؟

–د اورېدغوږي ساه مې واورېده.

هیلی شا و خوا وکتل:

–دلته خو نه‌شته.

پیشو وویل:

–ته یې نه اورې.

پیشو کادانې ته ننوته. و یې ویل:

–سپرلیه! خوله دې پټه که، ډېر بد ښکارې.

لاړه، پر پروړه پرېوته.

چرګې وویل:

–هیلی دې څه کړه؟

پیشو ور وکتل:

–چرګې! که نور نه وي، د دې چرګوړو تر مخ خو لږ هوښیاره غږېږه. هیلی خو په ما پورې سرېښ نه ده.

سپرلي ور غږ کړل:

–نن خو بیا تیار رحمدل یې. خبره نه درسره کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيلی راغله. چرګۍ ته نږدې پرېوته.

ټول غلي وو. يوازې د سېرلي غاښونه سره لګېدل. شخوند يې واهه.

پيشو سر پورته کړ:

–چرګې! چوچونې دې ويده دي؟

چرګې وويل:

–پام چې مرداره خبره و نه کړې.

پيشو بېرته پر پروړه سر ولګاوه. سوړ اسوېلی يې وايست.

هيلی وويل:

–پيشو! زړه دې ډېر ډک دی!؟

–ورک يې که، دې وطن ته مې خوا بدېږي.

سېرلي وخندل:

–نوې خبرې دې زده کړې؟

پيشو وويل:

–مردارخوره، نوې خبرې نه دي، دا وطن خو زما هم دی، ستا هم دی، د چرګې هم دی. لږ احساس پيدا که. ته او رحمدل څه فرق سره لرئ!

هيلی وويل:

–خو نور خلک به داسې نه وي، يو څه د وطندوستي حس به لري.

پيشو تر يوه وخته غلې وه، بيا يې سر پورته کړ:

–هيلی! زه په دې کليو کې ډېره ګرځېدلې يم. دلته پنځه نوي فيصده خلک رحمدل دوی دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلې شوه. وبې ویل:

-واوره! یوازې د یوې ورځې کیسه به درته وکم. موچي مې ولید، سړي ته یې د بوټونو اصلي پسکی ور وښوو. سړي مازې سترګې ترې واړولې، موچي په بوټ کې ارزان بیه پسکی کېښود. دهقان ته ورغلم، په پټي کې د شکېدلو رومي بانجانو لوبې کوټې ته ناست و. سرې پلاسټیکي خلطې ورسره وې. دا رنګ د خلکود غولولو لپاره و. خام رومیان هم سره پکې ښکارېدل. دهقان د خلطې څنډو ته سالم رومیان اېښودل، منځ یې له خوسا او چینجنو رومیانو ور ډکاوه.

قصاب ته ورغلم. خدای خبر، په کومه زمانه کې یې یو غویی حلال کړی دی، خو د هماغه غوایي یوه ټوټه سپین پوستکی یې ساتلی، تل هماغه پوستکی د میښې په ورون پورې سرېښوي، مانا ها خلکو، مېښه نه ده، د ځوان غوایي غوښه واخلئ. تلې ته مې وکتل، دلته ټول قصابان تلې دومره پورته ږدي چې مشتري ته یې منځ نهشي ور ښکاره. کار یې کړی وي، په تله کې یې مخکې له مخکې وازګې او بړزې اچولې وي.

د هلکانو له مکتبه تېرېدم، پسپسی مې واورېد، ور وګرځېدم، مدیر له دوو دوکاندارانو سره ولاړ و. ورته ویل یې چې د شپې یوه بجه څلور خرې راولئ، بس! د مکتب کتابونه او کتابچې مې تیار درته بېل کړي دي، خو په نرخ کې به یې بله نه کوئ. تر دې یې ارزانه نهشم درکولای.

ډاکټر مې ولید. له ښاره خپل کور ته راته، په ټلیفون کې یې خندل، ویل یې چې بېغمه اوسه. د شرکت ټولې روغې او تاریخ تېرې دواوې دې پر ما، زما یوه نسخه به هم ستا له دوا پرته نه وي، یو په دوه به یې درته خرڅې کم، خو څلوېښت فیصده ګټه غواړم.

نوي جوړېدونکي سړک ته ورغلم. له مسلح عسکرو را لرې درې لوکس رېږې خرېیلي نیکټایي کړي کسان ولاړ وو. له نږدې مې غوږ ورته ونیو، لاړې یې سره بادېدلې، د سړک د موادو، د کاریګرو د پیسو او د تېلو په غلا نه سره جوړېدل. یو بل ته یې ګوته نیوله. تا ډېرې واخیستې، ما ته لږ پاتې شوې.

اخ! له چا ګیله وکړو. دلته هر یو تر خپله وسه غل دی.

پیشو غلې شوه.

هیلی وویل:

-مانا ټول بد دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو سر پورته کړ:

–ښه هم شته، خو ډېر کم، په مردار ډنډ کې یو سطل پاکې اوبه نه چلېږي. یوه ورځ مې یو سړی ولید، ښځه یې تازه لنګه وه، ده له کارېزه منګی ډکاوه. بس! په ټول کلي کې متل شو. پلانی د ښځې سپی دی.

یو بل مامور مې ولید، رشوت یې نه اخیست، همکارانو یې لېونی باله، د کور وال ور نه خپه وو، ویل یې چې نورو په همدې ساده ماموریت کې موټرې واخیستې، خو د مور، وال د یوې خوا نه دی... دا خلک په رڼا ورځ د خپلې ښځې، اولادونو، خپلوانو، دوستانو... تر مخ په ډېر افتخار حرامې پیسې ګټي. یو هم نه ورته وایي چې وه پلاره، وه وروره، وه مېړه، وه خپله... ته خو لس، دوولس زره معاش اخلې. دا ارګاه و بارګاه، د اتلسو زرو ډالرلرو موټر، لوکس کور، په دوو میاشتو کې د اتو زرو بوټونه، د لسو زرو دربښي... دې له کومه کړل؟ برعکس، ټول افتخار پرې کوي، رشوت ته یې نوي نوم ورکړی، پیداګیري ورته وایي.

دلته سیند نه دی چې د سپي په خوله مردار نه‌شي، دلته ټوله د سپي خوله ده. ګناه ثواب ګڼي، د وطندوستي بوی هم نه‌شته. په دې خاوره د یوه هم زړه نه سوځي. بس، لکه د لاندې پسه چې د الېیلو له پاره تیارېږي! ټولو لاسونه ور اچولي دي، نر هغه دی چې ګوتو ته یې دېرې وړې ورشي.

هیلۍ وویل:

- خو دا خلک به له اوله داسې نه وو. دوی د پلار، نیکه شملې ډېرې یادوي، پخواني به یې د کار خلک وو.

پیشو روانه شوه، تر سوري یې سر وایست، و یې ویل:

–هیلۍ! راځه!

دواړه باغ ته لاړل. مېلمنو لمونځ کاوه.

پیشو ونو ته وکتل، کېناسته، و یې ویل:

–هیلۍ! یو څه وخت باید ماتله شو.

هیلۍ حیرانې سترګې ور واړولې؟

–ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-رحمدل دوی خو نه يې چې ببړه کوې!

ښه شېبه ووته، کارغه راغی، لنډه دوره يې ووهله، پر ټيټ ښاخ کېناست. نارې يې کړې:

-کاغ، کاغ، کاغ...

پيشو وويل:

-راځه.

دواړه کارغه ته ور نږدې شول. کارغه له کوچني هډوکي غوښه جلا کوله.

پيشو ور غږ کړل:

-کارغه! څو کلن به يې؟

کارغه پرته له دې چې ورته وګوري، و يې ويل:

-پيشو! له رحمدله به څه زده کړې. ډېره شخصي پوښتنه دې و نه کړه!؟ دا يې تا ته زما سن مالوم، څه فايده!؟

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

-خدای که دې په دې تور مخ ميينه يم، د سن مالومول دې زما له دويمې پوښتنې سره ارتباط لري.

کارغه وويل:

-سمه ده، درته و به يې وايم، کابو يو سلو اوياوو ته رسېږم. هله نو، د مطلب خبره کوه!

-کارغه، رحمدل دوی په خپلو پلرونو او نيکونو ډېر نازېږي، هره خبره يې په پنځه زره کلن تاريخ، پخوانی پوهه او غيرت ختمه شي. تا خو ډېر عمر کړی، دا خلک کومه کارنامه لري چې موږ نه يو ترې خبر؟ برق يې کشف کړی، کښتی يې جوړې کړې، سپوږمۍ ته ختلي، د کوم خطرناک مرض دوا يې جوړه کړې...څه يې کړي؟

هډوکی ولوېد، کارغه خلاص وزرونه پسې را کښته شو. پر هډوکي يې منښوکه ووهله. هيلی ته يې وکتل، و يې ويل:

-دا خو مې نوې وليده!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيشو وويل:

–څه يې کوې! رحمدل وويشته. زما د خبرې ځواب دې را نه کړ.

کارغه وويل:

–له پنځه زره کلن تاريخه يې نه يم خبر، خو د رحمدل دوی پلرونه او نيکونه را مالوم دي. بس! رحمدل دوی ته ګوره، که په دې خلکو کې پوهه وينې؛ نو پخواني يې هم عالمان وو، که نه له رحمدل دوی يې ټکی فرق نه کېده.

هيلۍ وويل:

–خو څنګه خلک وو؟

–ويده. ټول عمر ويده. په يوه وطن کې هم د غرمې خوب نه‌شته، خلک کار کوي، خپل ژوند جوړوي، وطن ابادوي، خو دوی به هم لکه رحمدل دوی شپه ورځ په خوب تېر کړل. سهار چې به را پورته شول، په ټول ملک کې به پردي ګرځېدل. په دې به نه وو خبر چې دا څوک دي، ملک يې څنګه ونيو، له کومه راغلل، څنګه راغلل، ولې راغلل، چا راوستل... بس! نه پوښتنه، نه بازخواست، نه د وطن مينه، نيمايي رحمدل دوی به د پيسو لپاره د خپلو خلکو او خپل وطن پر ضد له پرديو سره ودرېدل. نورو ته به چې پيسې او مقام ور و نه رسېدل، مخالف به شول، تورې او ټوپکې به يې را واخيستې، پردي به کرار ناست وو، رحمدل دوی به په خپلو منځو کې سره وخوړل. دا وژنه، ها وژنه، له يوه لاس پرې که، له بل سر، د يوه کور ته اور واچوه، بل...

يوه خوا به يې ختمه کړه، بيا به يې پردو ته پام شو، پسې وا به يې خيستل، وروسته به په خپل منځ کې نه سره جوړېدل. هر يوه به پاچاهي غوښته. ورور به له وروره سترګې و ايستې، زوی له پلاره. په لکهاوو غاړې به پرې شوې. سرونه به ولوېدل، اخېر به يوه قدرت ونيو. ښځو، مينځو او کبابونو ته به يې ور پام شول. هر پاچا به لکه چرګ په لسګونو چرګو کې پروت و. يوه نه، دوې نه، درې نه، څلور نه، لسګونه او سلګونه ښکلې ښځې او نازکې مينځې به پرې راټولې وې. د شپې به يې مستي کوله، د ورځې به ويده و. عامو خلکو به هم د غرمې خوب نه هېراوه. بله ورځ به بيا همدا کيسه له سره تکرارېدله. دوی به ويده وو، نورو به سلامت ملک لاندې کړ. له سره به يې سترګې وموښلې، په جوش به راغلل... نيمايي به له پردو سره ودرېدل، چا ته چې به پيسې او واک ور و نه رسېدل، تورې به يې را واخيستې، وينې به وبهېدې، له دواړو خواوو. ..

کارغه غلی شو، په هډوکي پسې يې مښوکه واچوله، و يې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې نږدې دوو سوو کلونو کې دوه، درې د کار خلک پیدا شول. له رحمدل دوی سره یې فرق درلود. له زړه یې د وطن جوړېدا غوښته، له خلکو سره یې مینه وه، تعلیم ته یې پام ور واړاوه، مکتبونه او کارخانې یې جوړې کړې، پوځ یې په پښو ودراوه، د بند، برق... رېل په فکر کې شول.

دوی غوښتل چې رحمدل دوی وینې او د نورو ملکونو سیال کړي، د ژوند خوند ور وښيي، ورته ووايي چې وطن د ټولو مور ده، مه یې خپه کوئ. اباد یې کړئ. اه خلکو! ویښ شئ...

خو رحمدل دوی وېښېدا نه غوښته، وطن یې د غرمې له خوبونو ځار کړ. همدا نېک خلک یې پسې واخیستل... ځوک یې مړه کړل، ځوک یې له وطنه وشړل...

رحمدل دوی په سوله او هوساینه کې ناروغه کېږي. دوی له کراري، انساني ژوند او ابادي سره حساسیت لري، لکه لېوان یوازې په وینو کې خوشاله دي. ووژنه، ووژنه، ووژنه...

کارغه والوت.

هیلی مېلمنو ته وکتل، یو هم نه و، نیازۍ او سایرې توشکې او بالښتان ټولول.

پیشو او هیلی ورغلل. شېبه وروسته رحمدل راغی.

سایرې د نیازۍ غوږ ته خوله ور ټیته کړه.

پیشو وویل:

–ورته و یې ویل چې شیرین اغا ته وایم، خوشاله دی. خبره به مې ومني.

سایره خپل پلار ته ورغله، په خواره خوله یې وویل:

–شیرین اغا! یوه خبره مې منې؟

رحمدل تریو ور وکتل.

نجلی خوله کړه کړه:

–نوې مور وایې چې دا درې میاشتې د پلار کره نه یم تللې، خیر دی، یوه شپه اجازه ورکه، مور یې سخته ناروغه ده. بس! سهار چایو ته یې بېرته همدلته وغواړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل سترګې رډې راوختې:

-بس، بس، په اورېدو یې مه راسپړوه. مور یې هیڅ بلا نه ده وهلې.

غلی شو. نیازی ته یې وکتل، ناره یې کړه:

-وه د سپي لورې! پزه دې را پرې کړه، د هندوانو په یوه غوري کې یوه پنجه ولې کمه وه!؟

پیشو وویل:

-اخ! نفرته! دومره ښکلی دسترخوان، رنګارنګ خوندور خوارې او ګڼ لوښي یې هېر شول، خو یوه پنجه یې په ذهن کې پاتې ده.

(۸)

تیاره وه، پیشو پر پروړه سر ایښی و.

چرګې وویل:

-پیشو! غلې یې!

پیشو وویل:

-فکر وهم.

-څه فکر؟

-د رحمدل.

-څنګه؟

یوازې یوه ورځ! بس! رحمدل په یوه ورځ کې انسان کېدای شي. هم به پخپله له ژونده خوند واخلي، هم به کورنی ته خندا ورکړي، هم به یې وطن ته خپله برخه خیر ور ورسېږي.

په تیاره کې د سېرلي غږ راغی:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګې! ولې دې وغړوله، هماغه فکرونه بې ښه وو.

هيلی وويل:

ــ سپرليه! ته بې مه اوره.

غلې شوه، و بې ويل:

پيشو، ما او چرګې ته ووايه. رحمدل څنګه انسان کېدای شي!؟

پيشو اوږده وغځېده. و بې ويل:

–رحمدل مې په فکر کې يوازې يوه ورځ انسان کړ. ټول غمونه ختم شول.

چرګې وويل:

–زړه ته مې نه لوېږي.

پيشو وويل:

–اسانه ده.

هيلې په خبره کې ور ولوېده:

–مورې هم خبرې کړه.

پيشو وويل:

–سمه ده. زه به مې يوازې د يوې ورځې فکر درته ووايم. تاسې واياست ښه!

هيلی او چرګې په يوه غږ وويل:

–ښه.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–نن شپه تېره شوه، رحمدل مې په خپل فکر کې سبا سهار وخته له خوبه را پورته کړ. چوترې ته ووت، نیازی په بېړه بدنۍ ته ورغله، خو ده وار ړومبی کړ. بدنی یې ور پورته کړه، موسک شو، و یې ویل:

–ته خو مې مزدوره نه یې. زما غوندې انسان یې، خدای لاس او پښې راکړي، ولې خپل کار په نورو وکم!؟

نیازۍ په چوتره کې حیرانه ودرېده، رحمدل بمبه ووهله. اودس یې وکړ، نیازۍ تولیا ورته ونیوله. رحمدل مننه ترې وکړه، د نیازۍ سترګې ردې را وختې. باور یې نه راته، رحمدل او مننه!؟

رحمدل جومات ته لاړ. کتارونه سم شول، رحمدل ورغی، په لومړي ځل د خپل تره د زوی انځرګل تر څنګ ودرېد. تربره یې حیرانې سترګې ور واړولې. رحمدل ورته موسک شو.

جمع خلاصه شوه. انځرګل کور ته روان شو، خو تر شا یې د پښو ترپی واورېد، ور مېړ یې کوږ کړ، رحمدل ور پسې و. انځرګل ګامونه ګړندي کړل، رحمدل هم چټک شو، انځر ګل خپل کور ته ننوت. د کلا لویه دروازه نه پورې کېده، ور و یې کتل، رحمدل د دروازې په لیخک کې پښه ایښې وه.

انځرګل حیران ودرېد، رحمدل دروازه ټېله کړه، انګړ ته ورغی. وار له واره یې ناره ونیوله:

–د تره کدې! چېرې یاست؟

له دالانه د یوې وړې نجلۍ خوشاله غږ راغی.

–ابۍ! شیرین اغا دی.

ښځې وویل:

–خوب وینې!؟ شیرین اغا خو له جلا کېدا را باده زموږ کور نه دی لیدلی. دلته کله راځي!؟

رحمدل ور ناره کړه!

–راغلی یم.

وړه نجلۍ په بېړه له دالانه را ووته. خندل یې. رحمدل ټیټ شو. د وړې نجلي له تندي یې مچو واخیسته. له کوټو ښځې، ماشومان او ځوانان را ووتل. ښځې او ماشومان خوشاله ښکارېدل. ټول تر رحمدل را تاو شول. په سترګو کې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې رغړېدلې، د کور کهول پوښتنې بې کولې... خو ځوانان له خپل پلار انځر ګل سره ګوښه ولاړ وو. په رډو سترګو بې رحمدل ته کتل...

یوې ځوانې نجلی په چوتره کې سره غالی هواره کړه. بالښت بې کېښود، خو رحمدل دالان ته ورغی. پر زاړه، سپېره لیمځي بې پلتی ووهلې. نجلی په منډه نوی بالښت ورته راووړ. رحمدل غټې سپږمې کش کړې. په خوند بې وویل:

-اه! څه خوږ بوی، په تناره کې څه دي؟

د انځرګل ښځې په خوشالی وویل:

-شیرین اغا! غرمې ته مو کټوه بار کړې ده.

رحمدل په خوند وویل:

-غوښه به پخه وي؟

ښځه په بېړه تناره ته ور ټیټه شوه. کټو بې را وایسته. یوه ټوټه غوښه بې په ګوتو کې ټینګه کړه، په خوابدي غږ بې وویل:

-لږ خامه ده.

د ګاز ډبه بې ور کش کړه.

رحمدل ناره کړه!

-مکی! غوښه به غرمې ته خورو. کوچ راواخله!

په لنډ وخت کې د رحمدل مخې ته د شیدو چای، تازه کوچ او توده ډوډی کېښودل شول. دالان ډک و، ښځو او ماشوانو په مینه رحمدل ته کتل.

رحمدل په ډکه خوله ناره کړه:

-په تربره باندې خدای نه ده خوړلې. اوس به له خپلو ځوانو زامنو سره په چوتره کې ناست بې. وابې به چې دا نابللی مېلمه له کومه شوا؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجونو او ښځو وخندل.

رحمدل خپل غړ په زوږه کړ!

–وه غټسرې انځرګله! دا خو دې و نه ویل چې پردی به ولې یې؟ خپل تن، وجود، سکه د تره زوی مې یې، همدا اته کاله مخکې لا سره ګډ و. ماشومتوب مو یو ځای تېر کړی، ګډ مو خندلي، ګډ مو ژړلي، په ګډه مو د ګډ کور رمه پېولې، په ګډه به ګډې انا د ناتار کاسه راته ایښودله، ګډ نیکه به نکلونه راته ویل، یو ځای به لمبېدو. یو ځای به مو د دالانه پر سر د غومبسو ځالې را اچولې. په یاد دې دي، په ما دې ځومره خوا بدېده. غومبسې زه وچېچلم، خو ژړل تا.

غلی شو. په ډکه خوله یې ناره کړه!

ـ راشه، زما له سووبه به په خپل کور کې په ګېده موړ شې. تر اوسه به دې دومره نویین (تازه) کوچ نه وي خوړلي.

ماشومانو وخندل، خو د ښځو سترګې له اوښکو ډکې وې.

له چایو وروسته رحمدل چوترې ته ورغی. ډله ماشومان او ښځې پسې را ووتل. رحمدل حیرانو نارینه‌وو ته وکتل، په زوره یې ټېغ را وایست. و یې ویل:

–د تره کډې!؟

ښځې منډه ور واخیسته.

رحمدل وویل:

–غرمې ته یوه ډکه کاسه ښوروا را ولېږه.

غلی شو. انځرګل ته یې وکتل، و یې ویل:

–د انځرګل برخه غوښه به هم ورسره وي.

ځوانې ښځې په بېړه وویل:

–سمه ده شیرین اغا! په غبرګو سترګو.

یوې پېغلې په بېړه بوټونه ورته سم کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل تر چوترې کښته شو. څو ګامه يې واخيستل. ودرېد، ورمېږ يې کوږ کړ.

-د تره کډې! غټسري ته ووايه چې سبا غرمې ته مې ټول مېلمانه ياست. نر، ښځې، ماشومان. يو به هم نه پاتې کېږي.

رحمدل خپل کور ته لاړ. باتور د چوترې په زينه کې کلاشينکوف پاکاوه. رحمدل يې له لاسه ټوپک ور واخيست. په ځا کې يې واچاوه. وړو زړو په حيرانی ورته کتل.

رحمدل وويل:

-باتوره زويه!له ټوپکه خدای که ښه ورځ ووينې، د مرګ وسيله ده، يا به بل وژنې، يا ځان. سر له سبا به مکتب ته ځې.

چوترې ته وخوت، ټولې لونې يې پر ټنډو ښکل کړې. نجونو ژړل، په لومړي ځل يې د پلار مينه ليده.

رحمدل خپلې غبرګې وړې لونې ټېر ته ور نږدې کړې، و يې ويل:

-تاسې به هم په لنډ وخت کې مکتب ته ځئ.

نجونو په راوتلو رډو سترګو ورته کتل. يوې وړې نجلی يو دم وخندل:

ـــشيرين اغا! درواغ خو نه وايې؟

د غيرت غږ راغی:

سپين‌سترګې! پلار ته څوک داسې نه وايي!

رحمدل وويل:

-نه غيرته زويه! په دې کور کې هر څوک د خبرو حق لري. که څوک غلطي وکي، په ارامه يې پوه که.

کوکوګلې وويل:

-اول خو د نجونو مکتب نه‌شته، دويم خلک به څه وايي؟

رحمدل په خبره کې ور ولوېد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–زموږ لوی مشکل دا دی چې د ځان لپاره نه، د خلکو لپاره ژوند کوو. تعلیم په نر و ښځه فرض دی. پاتې شوه د مکتب خبره! زه بې په خپل مصرف جوړوم.

رحمدل خپلې ورېې لور ته وکتل، یوه پایڅه بې پرې وه. و بې ویل:

–غیرته زویه! ټولې نجونې په موټر کې درسره کېنوه. د ولسوالي په بازار کې چې بې څه به کار و، خوښ دې بې کړي.

د غیرت تندی تریو شو:

–شیرین اغا! داسې نو څوک نه کوي! زه به بې ورته راوړم.

رحمدل وویل:

–نه! تا ته مې تېر اختر یوه سدری راوړې وه، تر اوسه لا پرته ده، ویل دې چې رنګ مې بې خوښ نه دی. دوی هم زړه لري.

سایرې ته بې وکتل، و بې ویل:

–بچکې! ما وبخښه. نه پوهېدم. یو تان ټوکر به مې راوړ، جامې او د کوټو پردې به مو له یوې ټوټې وګنډلې. په دې کې څه بده ده چې په خپله خوښه ځانونو ته ټوکر، څپلی او ټیکري واخلئ.

د سایرې سر بې پر خپل ټټر پورې ولګاوه. په ژړغونې غږ بې وویل:

–اه ګرانې! پلار دې وبخښه. ښه ده چې کونډه ته مې ور نه کړې.

غلی شو. سایرې حیرانې سترګې ورته نیولې وې.

رحمدل وویل:

–له دې وروسته به په دې کور کې له نجونو نظر اخیستل کېږي. دا د دوی شرعي حق دی، چېرته چې بې خوښه نه وه، نه به بې ودوم.

یو دم بې وژړل. په ژړا کې بې له ټولو ښښنه وغوښته. خپله سپکه خوله بې یاده کړه، و بې ویل چې سر له اوسه به پوچ پاش نه وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلا لویه دروازه خلاصه شوه، په تراکتور پسې اوږده ټېله تړلې وه. راغی، د انځر ګل دوو زامنو د وهل شوې چنار ځلور، ځلور متره لرګي له ټېلې کښته کړل.

رحمدل ورغی، د تربره زامنو ته یې غېږ ورکړه. د انځرګل زامنو ځمکې ته کتل. یوه یې په خواره خوله وویل:

–پلار مې ځان ملامت ګاڼه. ویل یې چې چنار ستاسې حق و.

رحمدل یو ځوان تر لاس ونیو، خو ځوان بخښنه وغوښته، و یې ویل چې اوس کار لري، چایو ته به بل وخت راشي.

ځوان د تراکتور اشټرنګ ته کېناست، بل تشې ټېلې ته ور وخوت.

اشټرنګ ته ناست ځوان وویل:

–شیرین اغا! پلار مې ویل چې سبا غرمه ډوډۍ ته درځو، خو په یوه شرط! بلې غرمې ته مو تاسې ټول مېلمانه یاست.

رحمدل وخندل. چوترې ته یې وکتل، د ټولو سترګې له اوښکو ډکې وې. رحمدل ورغی. ښځې او اولادونه پرې ور ټول شول.

رحمدل وویل:

ګورئ! انځر ګل دوی مو تن او وجود دي، د ټولو په رګونو کې د یوه نیکه وینه جریان لري. تګ راتګ به ورسره پالئ!

کوټې ته لاړ. ډم یې په تلیفون را وغوښت. لسو بجو ته یې وېښته ور جوړ کړل، په ږیره یې لاس ور وواهه. تشناب ته ننوت. اول یې غاښونو ته برس او کریم ونیول، بیا تر اوبو ووت. پاک کالي یې واغوستل. په چوتره کې ودرېد. نیازۍ وچې سترګې ورته نیولې وې.

د نیازۍ کټلو خوند ورکړ. د نسوارو قوطی یې تر بام واړوله.

باغ ته لاړ، د خرې د ویشتلو ځای ته یې وکتل، سر یې وځړېد. پټارۍ ته ودرېد، غریو واخیست، سلګۍ یې کړې، په ژړا کې یې وویل:

–اه! نجیبې بچکې. تر پایه مې ډاکټر ته ور نه وستې. دا ګنهګار پلار دې وبخښه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیغې شوې، رحمدل ور وکتل، باتور خپله خور تر څنګو نیولې وه. رحمدل پر خپلو لندو سترګو څادر تېر کړ. ورغی. باتور یې تر مټ ونیو، وېې څانده، ورته و یې ویل چې که دې بیا سایرې ته څه ویلي وو، نو د سایرې بچکې پښو ته به دې حلال...

یودم غلی شو، د حلالېدا له ټکي یې کرکه راغله، و یې ویل:

–باتوره! دا نجونې هم زما اولادونه دي، دوی هم په هماغه اندازه راباندې ګرانې دي، لکه ته او غیرت. پام! دویم ځل لاس پورته کېدا به دې و نه بخښنم.

باتور کور ته لاړ، سایره د پلار غېږې ته ور لوېده، و یې ژړل. رحمدل پر ککرۍ ښکل کړه، سترګې یې له اوښکو ډکې شوې، و یې ویل:

–نور به مو غم ته نه ورکوم.

خپله لور یې تر لاس ونیوله، هوار شوي لیمڅي ته ورغلل. رحمدل وویل:

–سایرې بچکې! فرش کوچنی نه دی؟

نجلۍ په حیرانۍ ورته وکتل:

–نه شیرین اغا! ته او وروڼه مې هر وخت په همدې لیمڅي کېنئ.

رحمدل وخندل:

- خو ټول نه ورباندې ځایږو.

سایرې خپل پلار ته کتل.

رحمدل وویل:

ــ هله لورې، تر ټولو لوی فرش راوړه، له دې وروسته به ټول یو ځای ډوډۍ خورو.

نجلۍ حیرانې سترګې ورته نیولې وې. باور یې نه راته.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-لکه چې له خپل پلار سره یو ځای ډوډۍ خوند نه درکوي؟

د سایرې په سترګو کې اوښکې را ټولې شوې. کور ته یې منډه کړه.

رحمدل پر لیمڅي کېناست. سرې یې له تازه هوا وپړسول. له ځان سره یې وخندل. په لومړي ځل یې خپله خندا اورېده، خوند یې ترې واخیست، په زوره یې کړه. خندا یې په ونو کې را وګرځېده.

غرمې ته د انځرګل له کوره هم ډکه کاسه ښوروا راغله. اوږد دسترخوان هوار شو. رحمدل د خپلو وړو لوښو لاسونه پر لښتي ور پرېمانځل. لوښې یې دواړو خواوو ته کېنولې. د نجونو سترګې ځلېدلې. ټولو رحمدل ته په مینه کتل. له ډکو کاسو ګولې پورته شوې.

رحمدل په ډکه خوله وویل:

خوندوره ښوروا ده. ګوتې ورسره خوړل کېږي.

تر څنګ یې نیازۍ ته وکتل، د نیازۍ په غټو سترګو کې ځلا پرته وه. رحمدل د غوښې کاسه ور ببرته کړه، پر پاستې یې څو مساوي برخې کېښودلې. کوکوګلې ته یې وویل:

-مخ واړوه!

ښځې په حیرانۍ ورته کتل.

رحمدل خبره تکرار کړه.

-ښځې مخ واړاوه.

رحمدل د غوښې پر یوه برخه ګوته کېښودله:

-دا یې د چا؟

-د زرمینې.

انځرګل هماغه برخه وړې نجلۍ ته ور نږدې کړه. دویمه، درېیمه او څلورمه برخه هم همداسې تقسیم شوې. رحمدل پر بله برخه ګوته کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دا بې د چا؟

-ستا.

رحمدل تندی تریو کړ:

-دا خو صاف هډوکي دي.

ټولو ور وکتل. رحمدل غوښې ته وچې سترګې نیولې وې.

له هرې خوا د غوښې جوړې ګولې ورته را مخکې شوې. نیازی هم په ټیټ سر وړه ګوله ورته نیولې وه. رحمدل په خندا کې وويل:

-په خدای که بې ځکه هم وکم، دا د تاسې حق دی.

سایرې د پلار خېټه وګروله، رحمدل وخندل. وړې لور بې ګوله په خوله کې ور کېښوده. رحمدل د نیازی پر ګوتو ور پرېووت، په غاښونو کې بې د ځوانې ښځې له لاسه وړه ګوله ور پورته کړه. د کوکوګلې تندی تریو شو. رحمدل د کوکوګلې ټوله برخه غوښه په پاستې کې ونغاړله. منډې ته بې ځان جوړ کړ، خو واړه او غټ لاسونه ور ولوېدل. رحمدل خندل، غیرت، باتور او نجونو د خپلې مور برخه غوښه ور نه وړله. باغ ګډې خندا نیولی و.

ماسپښين جومات ته لاړ، له لمانځه وروسته بې غاړه صافه کړه، کليوالو ته بې وويل چې د نجونو د مکتب جوړول ضروري دي.

په دېرشو کسانو کې بې لسو مخالفت وکړ، لسو بې خبره تایید کړه، لس نور بې فکر کولو ته وهځول.

له لمانځه وروسته د خپلې واده شوې لور کور ته ورغی. و بې ژړل، له لور بې بخښنه وغوښته چې معتاد ته بې ورکړه. بیا بې له زوم سره خبرې وکړې، د معتادینو په شفاخانه کې بسترېدا ته بې قانع کړ. و بې ویل چې د تداوي ټول مصارف بې دی په غاړه اخلي.

له هغه ځایه بېرته کور ته راغی. غیرت ته بې وويل چې حاجي شمشېر خان او نور ملګري جومې ته را وغواړي. زوی بې په حیرانی ورته وويل چې مېلمستيا خو تېره شوه. خو رحمدل ور یاده کړه چې له دې وروسته به ټولې مېلمستاوې ساده وي. دی غواړي چې له خپلو ملګرو سره وغږېږي، پوه بې کړي چې نور دې دا وطن نه ورانوي، ځنګلونه دې نه وهي، کوکنار دې نه کري، غلا دې نه کوي... که بې ومنله ښه، که نه له داسې خلکو سره ملګرتيا، نه ملګرتيا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماخستن ډوډۍ بیا ټولو په ګډه وخوړه. تر خبرو خندا ډېره وه. وروسته نجونو خپلې نوې جامې، ټیکري او څپلۍ راواخیستل. هر څه بې خوښ وو، په لومړي ځل بې نظریه منل شوې وه. ارزښت ورکړل شوی و. د انسان په سترګه ورته کتل شوي وو. بیا د مکتب په باره کې سره غرېدلې. سترګو بې ځلا کوله، ځانونه بې د مکتب په سپین ټیکري او تورو جامو کې لیدل.

رحمدل راډیو ته لاس ور وغځاوه. د جنګ، وژنو او د وطن د وراني خبرو بې سترګې لندې کړې. ماخستن بې په کور کې جاینماز هوار کړ، د دعا په وخت کې بې د زړه له اخلاصه وویل:

–یا خدایه! ما وبخښې، زما مور او پلار وبخښې، ټول مسلمانان وبخښې. یا خدایه په داد دې راضي یم. نجونې او هلکان ټول راباندې ګران دي، قربان دې شم، نور به نو څه درنه غواړم! د ګل غوندې په ښکلو لوڼو دې نازولی یم.

یو دم بې وژړل، و بې ویل:

–ښځې او نجونې مې ډېرې وځورولې. قول دی، نور به غم را نه و نه وینې. جامو، خوړو، درس، صحت...ته به بې پام کوم...یا خدایه! انځرګل مې هم تن او وجود دی، که خوار وي، زه به ورسره خوار یم، که بې‌عزته وي، زما نوم به ورسره یادېږي... یا ربه! ته خو لا ډېر عزت ورکړې.

یا خدایه! ښکلی وطن دې راکړی، پورته به واوره وخورې، له نیم ساعت پیاده مزل وروسته به د غنمو لو وویني. ښکلې هوا، صافې اوبه، شین آسمان، ښایسته منظرې... خو موږ بې په قدر نه پوهېدو، وران مو کړ، ژمنه ده! خپل وطن مور ګڼم. په ابادۍ کې بې برخه اخلم... و مې بخښه، اول به د نجونو سوځېدلی مکتب جوړوم.

د نیازۍ کوټې ته ورغی، لومړی بې غاښونه پرېمانځل. بیا له نیازۍ لرې پرېووت.

یو دم غریو واخیست، له ښځې بې بخښنه وغوښته. و بې ویل چې تل بې په سپکو نومونو یاده کړې ده.

و بې ژړل، په ژړا کې بې وویل:

–اه رحمدله! ټکی رحم نه لرې، لور مې ناروغې مور ته نه ور پرېښودله. نیازۍ! سهار به دې پخپله په خپل موټر کې پلارګنۍ ته ورولم.

نیازۍ ورو په کمپله کې ور پټه شوه.

پیشو غلې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي وويل:

–پيشو. چټياټ دې خلاص شول. په خيالي کيسو دې سربداله کړم.

پيشو وويل:

–چرګې او هيلی د يوې ورځې فکر را نه غوښت. ورته و مې وايه.

سپرلي وويل:

–له رحمدل دوی د دومره انسانيت تمه مه لره!

پيشو وويل:

–خو انسانيت اسانه دی، و دې ليدل! له رحمدله مې په خيال کې انسان جوړ کړ، رحمدل په يوه ورځ کې هم ځان او هم ټوله کورنۍ خوشاله کولای شي. نه زحمت غواړي او نه هم مصرف. مازې دې لږ ځان بدل کړي. خبرې دې نرمې کړي، مينه دې ورکړي، د نورو حقوق دې وپېژني. په وطن دې زړه وخوږوي، خپل دې يې وګڼي... بس! همدومره!

يو دم د نيازۍ کوکې پورته شوې.

هيلۍ په وارخطايي وويل:

–څه خبره ده؟

پيشو وويل:

–رحمدل به بيا ښځه تر سوکانو لاندې کړې وي. په مرداره خوله مچکه ترې غواړي.

سپرلي وويل:

ـ نه مې درته ويل چې له رحمدل دوی د انسانيت تمه مه لره! دا خلک خدای که سم کې. پېړۍ، پېړۍ يې همداسې ژوند کړی.هيڅ تغير نه مني.

پيشو بام ته وخته. پر دېوال کېناسته. سپوږمۍ يې تر تېرو غوړونو يو ګز پورته ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو د لوښو غرونو سپېرو ښوکو ته وکتل، لاندې راغله، د غره په لمنو کې خړ پړ، شکېدلي کورونه پراته وو. کنډ و کپر پاخه سړک ته يې وکتل، لوی پل پر ملا مات و. د برق پايې ړنګې وې، سوځېدلی مکتب تک تور ښکارېده. هديره تر کلي غټه وه، د وهل شويو ونو زاړه مونډان سپېره وو...

د پيشو سترګې ډکې شوې. سړه ساه يې وايسته. و يې ويل:

–اخ! وطنه! په تا کې ميليونونه رحمدل دوی اوسي. کاشکې يې خپل ګڼلئ، کاشکې دې په قدر پوهېدای، کاشکې يې ستا د درلودلو لياقت درلودای. کاشکې، کاشکې، کاشکې...

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library